

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Партнерство

Делегація Рахункової палати взяла участь у міжнародному форумі

▶ СТОР. 4

Герої–паралімпійці

Жити в спорті, а не в закладі для людей похилого віку

▶ СТОР. 9

Освіта

Будинок учителя: педагогічна проза і рафінадна мрія

▶ СТОР. 10

№ 250 (6504) П'ЯТНИЦЯ, 30 ГРУДНЯ 2016 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Парламент приречений на системні реформи

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій привітав працівників парламентського апарату з прийдешнім новим 2017 роком та Різдвом Христовим. Цей рік багато в чому був ключовим для Верховної Ради, відзначив А. Парубій. «Ми — парламент воюючої країни, — сказав глава парламенту, — і війна, яка ведеться проти нас, відбувається не тільки на фронті, де перебувають наші хлопці, які захищають мир і спокій для кожної родини, але ця війна ведеться й проти держави Україна загалом, яка має на меті дестабілізувати ситуацію в країні, розхитати її зсередини».

▶ СТОР. 2

Маккейн не очікує зняття санкцій

30-31 грудня Україну відвідає делегація американських сенаторів-республіканців, очолювана Джоном Маккейном. У програмі європейського турне конгресменів також Естонія, Литва, Латвія, Грузія та Чорногорія. З переліку країн очевидно, що делегація хоче донести позицію США стосовно подальшої політики країни в рамках НАТО з огляду на агресивну поведінку Росії. Зокрема, виступаючи в Таллінні, Джон Маккейн заявив, «найкращий спосіб запобігти порушенням Росії — наявність надійної і потужної військової сили та сильний оборонний альянс НАТО», **повідомляє Delfi.ee.**

▶ СТОР. 5

Львівський планетарний чемпіонський «дует»

Доха (Катар). Тріумфом українських спортсменів завершився чемпіонат світу зі швидких шахів. Львів'янка Анна Музичук здобула чемпіонський титул достроково. На турнірі вона так і не зазнала жодної поразки. Свою перемогу Анна оформила у передостанньому турі, зігравши білими внічию із болгаркою Стефановою. У підсумку українка набрала 9,5 очка, випередивши росіянку Костенюк (8,5). Третьою стала грузинка Дзагнідзе (8).

***

Видатний український гросмейстер Василь Іванчук заключного ігрового дня здобув дві перемоги (проти індуса Ананда чорними й вірменина Мелкумяна білими), двічі зіграв унічию (білими проти кубинця Домінгеса Переса й росіянина Грищука). Львів'янин набрав 11 очок і став чемпіоном світу! Другий призер — Грищук, третій — Карлсен (Норвегія). У них також по 11 балів, але Іванчук мав кращі додаткові показники.

Українські шахісти Василь Іванчук і Анна Музичук під час змагань.

Фото з сайту http://qatarchess2016.com

ПОДІЇ

Сумщина підрахувала плюси ProZorro

Завдяки проведенню електронних торгів у системі ProZorro на Сумщині цього року зекономили 52,1 млн. грн. бюджетних коштів. Підсумки закупівель підбили на засіданні колегії облдержадміністрації, **довідався наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.**

Серед лідерів назвали місто Суми та чотири райони. Голова облдержадміністрації Микола Клочко попередив розпорядників бюджетних коштів про персональну відповідальність за незадовільну організацію електронних торгів, через що частина фінансів була використана неефективно. Поміж іншого, йшлося про закупівлю продуктів харчування для бюджетних закладів області, зокрема, шкіл і дитсадків. Голова облради Володимир Токар запропонував перераховувати гроші продавцям харчів аж після того, як якість продуктів перевірять у комунальній лабораторії.

Ключі від «надпланових» квартир

Міський голова Горішніх Плавнів, що на Полтавщині, Дмитро Биков, вручив землякам ордери та ключі від семи квартир у будинку №5 на вулиці Космонавтів, **повідомляє наш власкор Василь НЕЇЖМАК.**

Згадані помешкання з'явилися тут, так би мовити, позапланово. Адже цей будинок ввели в експлуатацію вже давно. А на першому поверсі розмістили бібліотеку профкому місцевого гірничо-збагачувального комбінату. Згодом потреба в такому «квартируванні» книгозбірні відпала, тож її досить просторе приміщення передали на баланс міста. Зрештою, його вирішили реконструювати під житло передовсім для працівників бюджетної сфери. Задля цього зі скарбниці міста виділили майже мільйон гривень. Щасливими новоселами стали родина вимушеної переселенки із Донбасу, а також медики, педагоги та учасник АТО. Помешкання для них виділили за рішенням комісії з житлових питань, яка діє при міськвиконкомі.

Казну Херсонщини поповнюють інвестори

Дедалі активніше поповнюють бюджети підприємства з іноземними інвестиціями на Херсонщині. Протягом 2016 року вони сплатили до державної скарбнички 15,5 мільйона гривень тільки у вигляді податку на прибуток. Ще 1,7 мільйона гривень надійшло від них же до місцевих бюджетів. Це вдвічі більше, порівняно з минулим роком, повідомили у прес-службі ГУ ДФС Херсонщини, **передає наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

Майже 17 млн. грн. чергової фінансової допомоги надано учасникам урядової програми на заміну газових котлів (Урядовий портал)

КОРОТКО

■ Капітально відремонтовані ясла-садок «Лелеченя» отримали мешканці райцентру Іванівка на Херсонщині. Тут повністю замінили дерев'яні вікна та двері на металопластикові. Найближчим часом має завершитися ремонт в яслах-садку «Світлячок». Понад мільйон гривень для цього виделено з Фонду регіонального розвитку, **передає Сергій ПАНАЙОТОВ.**

■ Житомирське трамвайно-тролейбусне управління завершило спорудження нової лінії у мікрорайон «Хмільники». Її довжина 3,4 км. Будівництво обійшлося бюджету в 6,9 млн. грн. Обкатка лінії пройшла успішно, **інформує наш власкор Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.**

■ У Пирятині на Полтавщині представники української діаспори з німецького Ганновера та релігійна громада Пресвятої Трійці Української греко-католицької церкви передали районній організації ветеранів АТО два візки для інвалідів, **повідомляє Василь ДОЛИНЕНКО.**

Парламент приречений на системні реформи

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Голова Верховної Ради Андрій Парубій *(на знімку)* також зазначив, що такі сценарії спрямовані й на дестабілізацію українського парламенту. «І ми це відчуваємо — постійні атаки на український парламент, — зауважив Андрій Парубій. — Тому надзвичайно важливо продемонструвати, що український парламент, як парламент воюючої країни, працює і проводить реформи фактично в усіх сферах життя — судової системи, антикорупційної реформи, децентралізації, дерегуляції, реформи енергетичного сектору та інфраструктури тощо». При цьому глава парламенту наголосив: «Важливо, щоб суспільство бачило працюючий парламент».

Водночас А. Парубій відзначив, що парламент — це не тільки пленарні засідання, а й щоденна копітка робота в парламентських комітетах, секретаріаті, апараті, управліннях з підготовки та аналізу законопроектів та інших рішень.

Характеризуючи ухвалений закон про Держбюджет-2017, Голова Верховної Ради підкреслив, що він насамперед є бюджетом оборони, але й, водночас, бюджетом розвитку. Голова Верховної Ради подякував особисто кожному працівнику парламентського апарату за звитяжну щоденну працю і вручив відзнаки та подарунки від українського парламенту. Крім того, орден «За заслуги» II ступеня було вручено заступнику керівника апарату-керівнику Головного юридичного управління Верховної Ради України Михайлу Теплюку та директору Інституту законодавства Верховної Ради України Олександру Копиленку.

В. о. керівника апарату Верховної Ради Петро Боднар розповів, що триває структурна реформа парламентського апарату відповідно до міжнародних норм і практик, яка, зокрема, передбачає створення такого інституту, як парламентська державна служба. Упродовж 2016 року вже здійснено переоснащення комп'ютерного парку парламенту, впроваджується система електронного документообігу, в усіх парламентських комітетах облаштовано безпровідний доступ до мережі Інтернет.

Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко висловила думку, що якби за раз нагороджували депутатів, то оплески були б набагато менші, бо в колективі парламентського апарату нормальні дружні відносини і немає таких політичних суперечностей, як серед політиків. Ірина Геращенко також підкреслила, що працівники апарату, особливо високоосвічені та зі знанням іноземних мов, повинні мати гідну зарплату.

ФАКТ

Упродовж 2016 року Верховна Рада України ухвалила в цілому 224 проекти законів. Лише цієї осені було ухвалено в цілому понад 100 законів.

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Майже в кожній європейській країні є політичні партії, які фінансує Росія

Таку заяву зробила заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд. За її словами, Росія вже веде війну проти Європи, однак ця війна гібридна і поки що погано видима.

«Практично в кожній європейській державі є крайня ліва або крайня права партія, яка напряму фінансується федерацією, — сказала заступник глави законодавчого органу. — РФ має свої медіа, неурядові організації, і величезні кошти вкладає в нерухомість та бізнес. Дехто починає розуміти це вже нині, але, на жаль, таких людей мало і вони не приймають рішень».

Світ уже не перший рік грає в піддавки з Росією, переконана О. Сироїд. «Україна стала наріжним каменем для західних країн, — передає її слова прес-служба фракції «Самопоміч». — Вони мають обирати — або ті ліберальні цінності, які декларуються — свобода, демократія, верховенство права, або — сила, страх і торговельний баланс. Бо те, що відбувається в межах Мінського процесу, суперечить таким підходам. Мінськ — це покарання жертви, приниження людської гідності сорокамільйонної нації. Він суперечить принципу демократії та не відповідає верховенству права».

Які автомобілі закуповують для потреб Нацполіції

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Голова підкомітету з питань контролю за дотриманням законодавства у сфері запобігання і протидії корупції органами державної влади та місцевого самоврядування Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції Юрій Дерев'янко звернувся із депутатським запитом до міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, в якому просить надати інформацію про закупівлі автомобілів спеціалізованого призначення для потреб Національної поліції.

У депутатському запиті Ю. Дерев'янко стверджує, що із відомостей електронної системи «ProZorro» йому стало відомо про укладення 14 грудня 2016 року між Державною установою «Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України» та ТОВ «НІКО ДІАМАНТ» договору про закупівлю автомобілів спеціалізованого призначення з гібридною силовою установкою для потреб Національної поліції на суму 159 740 129,04 грн. І до моменту підписання цього договору, а саме 30 листопада 2016 року, на офіційному веб-сайті МВС було розміщено повідомлення про закупівлю 635 автомобілів марки Mitsubishi Outlander PHEV для Нацполіції.

Ю. Дерев'янко зауважив, що, з одного боку, проектом щодо забезпечення органів Національної поліції високоефективним автомобільним транспортом екологічно чистого типу на базі Mitsubishi Outlander PHEV передбачається публічна закупівля таких транспортних засобів 2017 року випуску. З другого боку, на сьогодні проведена процедура визначення ринкової вартості спеціалізованого автомобіля для потреб поліції з гібридною силовою установкою Mitsubishi Outlander PHEV 2.0 виробництва саме 2015 року. Також, за словами депутата, має місце недоречне й необґрунтоване порівняння цін таких автомобілів за базовою комплектацією для органів Нацполіції з максимальними комплектаціями у європейських країнах.

«При цьому у своєму повідомленні МВС наголошує на тому, що для української сторони міжнародних домовленостей у цій сфері будуть застосовуватися виключно ціни, характерні для базових комплектацій автомобілів Mitsubishi Outlander PHEV», — зазначив Ю. Дерев'янко. Також парламентарій зауважив, що мала відбутись прозора процедура закупівлі, у якій міг взяти участь будь-який суб'єкт господарювання. Однак, як підкреслюється у коментарях ЗМІ та мережі Інтернет, умови такої закупівлі складені замовником в особі Державної установи «Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України» виняткововo для єдиного конкретного виробника та отримання конкретного автомобіля. «Можна стверджувати, що переможець та ціна були заздалегідь визначені до проведення процедури», — припускає парламентарій.

Ю. Дерев'янко звернувся до Авакова з проханням надати інформацію, зокрема, щодо того, закупівля якого модельного ряду і якого року випуску автомобілів Mitsubishi здійснюється відповідно до договору №1028/16 від 14.12.2016 року? Чи проводилася процедура закупівлі автомобілів спеціалізованого призначення з гібридною силовою установкою «Mitsubishi Outlander PHEV» для потреб оборони відповідно до Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони»? Які суб'єкти господарювання взяли участь у процедурі закупівлі UA-2016-11-16-001476-a 635 автомобілів спеціалізованого призначення з гібридною силовою установкою «Mitsubishi Outlander PHEV» або еквіваленту? Чому для потреб органів Національної поліції було визначено компанію-виробника автомобілів «Mitsubishi»? Чи проводилося дослідження і порівняння з точки зору економічної доцільності та економії бюджетних коштів вартості автомобілів спеціалізованого призначення з гібридною силовою установкою екологічного типу марки «Mitsubishi» з іншими світовими марками, якими саме та які отримано результати.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Створять реєстр трактористів–машиністів

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ради з питань транспорту рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект щодо реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчень тракториста-машиніста.

Законопроектом пропонується врегулювати питання реєстрації тракторів, самохідних шасі, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки та видачі посвідчень тракториста-машиніста, передавши відповідні функції до територіальних органів Міністерства внутрішніх справ та Державної інспекції сільського господарства України, яка перебуває в стадії ліквідації.

Законопроектом передбачається внести відповідні зміни до законів «Про дорожній рух» та «Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України». Зокрема, згідно з оновленою редакцією статті 15 Закону «Про дорожній рух», підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації водіїв здійснюються спеціалістами, які відповідають визначеним кваліфікаційним вимогам центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері безпеки дорожнього руху.

Але, зауважили народні депутати, такого органу в Україні не існує. Тому необхідно доопрацювати цю норму під час підготовки законопроекту до другого читання.

Також проектом пропонується створити реєстр осіб (трактористи-машиністи), які проходять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації у навчальних закладах. Вести список буде МВС. Комітет вважає недостатньо обґрунтованою пропозицію щодо необхідності внесення до цього переліку громадян, котрі проходять підвищення кваліфікації.

У законопроекті також зазначено, що «професійна підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації трактористів-машиністів здійснюється в закладах, які внесені до реєстру МВС, за наявності необхідної навчально-матеріальної бази, ліцензії на право надання освітніх послуг у сфері професійно-технічної освіти».

Парламентарії вважають слушним зауваження головного науково-експертного управління, котре не вбачає потреби у встановленні одночасно двох вимог — наявності необхідної навчально-матеріальної бази та ліцензії на право надання відповідних освітніх послуг.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

Вчителі англійської — агенти змін

У 2017-му майже 100 тисяч дітей зможуть долучитися до програми вивчення англійської мови з її носіями. На цьому наголосив Президент Петро Порошенко під час зустрічі із громадськими активістами** (на знімку)**, на якій підбивали підсумки року англійської мови в Україні. Водночас до 2020 року поліпшити свої знання іноземної зможуть півтора мільйона наших маленьких співвітчизників. «Це дуже амбітне завдання, — сказав глава держави. — І важливо, щоб воно реалізовувалося не лише в рік англійської мови в Україні». За його словами, нині до викладання активно залучають іноземних фахівців. Так, до українських шкіл приїхали 120 волонтерів із 40 країн світу. У літніх пришкільних англомовних таборах GoCamp цьогоріч навчалися 200 тисяч дітей з усієї країни.

Петро Порошенко особливо підкреслив той факт, що вивчати та вдосконалювати мову могли школярі з Донецької та Луганської областей. Протягом року понад три сотні дітей зі сходу мали можливість перебороти мовний бар'єр і практикувати англійську. Майже півтисячі громадян узяли участь у пілотному проекті «Ділова англійська он-лайн для внутрішньо переміщених осіб». Глава держави також відзначив проект «Вчителі англійської мови — агенти змін», який успішно реалізовано по всій країні.

Президент висловив переконання, що володіння англійською відкриває нові горизонти. Важливим, амбітним і успішним він назвав цьогорічний проект Go Global. Народний депутат Мустафа Найєм, як один з активістів цього проекту, подякував Президентові за підтримку. Він наголосив на важливості та унікальності проекту, особливо в частині популяризації та вивчення англійської в маленьких містах, підприємцями малого бізнесу, державними службовцями та представниками місцевого самоврядування.

«Для мене надзвичайно важливо, що наш проект, і це було пріоритетом, реалізовувався в українських містах, де мешканці ніколи не бачили іноземців», — сказав Мустафа Найєм.

Вл. інф.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Мирна медична революція у сільській глибинці

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ПІДСУМКИ-2016

Вочевидь, і у вас у сільській глибинці є недолуге двоповерхове приміщення старої лікарні чи поліклініки, де холодно та непривітно через відсутність опалення, прогнилі віконні рами, поламані двері, дірявий дах. Почасти там відключили світло і воду за несплачені комунальні рахунки, бракує навіть бинтів і зеленки, а лікар чи фельдшер пішки долає не один кілометр у дощ чи хурделицю на виклик хворого…

«Донедавна так було і в нашому селищі, — зізнається голова Іршанської об'єднаної територіальної громади, що в Хорошівському районі на Житомирщині, Анатолій Рак. — Люди скаржилися, писали в усі інстанції, навіть обіцяли вдатися до протестних дій. Тож тільки-но ми з колегами з довколишніх сіл згуртувалися, вирішили господарювати спільно, то одразу ухвалили рішення: розпочнемо зміни саме з медичної сфери — дуже вже вона боліть людям».

Спершу, розповідає пан Анатолій, створили ініціативну групу із представників влади, громадськості, бізнесу, разом виробили стратегію розвитку медицини на території об'єднаної громади. Далі — зібрали, вивчили і опрацювали нормативну базу для прийняття подальших безпомилкових управлінських рішень.

Затим приступили до створення комунального закладу охорони здоров'я «Центр первинної медико-санітарної допомоги», розробили його статут, структуру, штатний розпис. Бо, зрозуміло, саме ми, громада, а не чиновники у столиці чи обласному центрі найкраще знаємо, що передовсім потрібно іршанцям та їхнім нинішнім партнерам по об'єднанню.

До структури нового закладу охорони здоров'я увійшли селищна амбулаторія загальної практики сімейної медицини та два ФАПи в селах Добринь і Ємилівка. Тепер заплановане на папері слід було перетворити на реальне життя. Виготовили і затвердили проектно-кошторисну документацію «Реконструкція (теплова санація) приміщення амбулаторії з використанням енергозберігаючих технологій» і безпосередньо почали працювати.

Де взяли кошти? Мінрегіонбуд виділив левову частку з державного Фонду регіонального розвитку, гроші на ремонт приміщення та придбання обладнання знайшли у місцевому бюджеті (він істотно зріс після об'єднання). Після ремонтних робіт приміщення амбулаторії важко впізнати: чисто, затишно, утеплені стіни, пластикові вікна, новий надійний дах, сучасні меблі.

Громада орендувала спецавтомобіль, щоб фельдшери могли безвідкладно виїздити на виклики. Згодом нам передали ще одне авто — для оперативного реагування на виклики у віддалених пунктах громади. Воно не нове, було в користуванні, та реставрували УАЗ допомогли місцеві підприємці.

Посприяла поліцукам і галузева децентралізація. Знову-таки уважно вивчили нормативну базу щодо надання медичної субвенції та її ефективного використання. З'ясувалося, що й тут не святі горщики ліплять. Є гроші і для придбання медичної апаратури, і на заохочення медпрацівників, які чесно служать громаді.

Щоправда, молоді спеціалісти ще не дуже поспішають у сільську глибинку, зауважує голова. А що, коли «заманити» їх житлом? Для цього виконком об'єднаної громади своїм рішенням перевів двоповерхову будівлю колишньої лікарні, що стояла пусткою майже 20 років, до комунального житлового фонду. Зробимо реконструкцію, запевняє пан Анатолій, і підготуємо зручні квартири для майбутніх спеціалістів. Приїздіть із сім'ями, каже він, не пошкодуєте.

Насамкінець зазначимо, що іршанці подали свій проект «Становлення медицини ОТГ в умовах децентралізації та реформування медичної галузі» на цьогорічний загальноукраїнський конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування», організований Мінрегіоном у співпраці з Програмою Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні», і перемогли у своїй номінації.

Тож Центр первинної медико-санітарної допомоги Іршанської об'єднаної територіальної громади, створений упродовж десяти місяців цього року, вочевидь став найкращим подарунком поліцукам «під ялинку».

Ольга ЯКОВЕНКО

Цю поїздку запам'ятаю надовго

Тридцять помічнянських учнів, відмінників навчання, переможців олімпіад та різноманітних конкурсів, учасників художньої самодіяльності (по десять із кожної місцевої школи) побували у Верховній Раді України.

Поїздку організував народний депутат Станіслав Березкін.

Першим сюрпризом для дітей став комфортабельний автобус відомого футбольного клубу «Зірка», що чекав на них на центральній площі Помічної. Він став об'єктом численних дитячих фотосесій, а найголовніше — запорукою безпеки та зручності під час багатогодинної поїздки.

Помічнянці біля Верховної Ради України.

Із хвилюванням і трепетом переступили діти поріг знаменитої будівлі на Грушевського, 5, — єдиного законодавчого органу України, місця, де пишеться сучасна історія нашої держави. Під час відвідин будинку парламенту учасники екскурсії ознайомилися з особливостями його архітектури, історією створення, побачили національну реліквію — Прапор Незалежності, який депутати внесли до сесійної зали Верховної Ради 24 серпня 1991 року, прогулялися кулуарами.

Чималу зацікавленість юних гостей викликала картина «Державотворення» Олексія Кулакова, що на величезному полотні зображає момент проголошення незалежності України. А в найбільшому захваті, звичайно, вони були, потрапивши на балкон зали пленарних засідань. Адже саме в цій сесійній залі ухвалюють усі закони нашої держави. Діти ловили кожне слово екскурсовода, захоплено оглядали залу, яку раніше споглядали лише з екранів телевізорів.

Після екскурсії на делегацію з Помічної чекав смачний обід у парламентській їдальні та солодкі подарунки від Станіслава Березкіна.

Також, скориставшись нагодою, школярі побували в парку «Київська Русь», що в селі Копачів Обухівського району Київської області, де вони поринули в унікальну атмосферу середньовічного Києва, доторкнулися до джерел національної культури і духовності, побачили витоки української державності, усвідомили велич і красу Княжої доби в історії нашого народу.

У резиденції Діда Мороза діти мали можливість написати листи з новорічними побажаннями. А на Софійській площі вони потрапили до справжнього Новорічного містечка.

«Цю чудову поїздку я запам'ятаю на все життя, — переконана учениця 10-го класу Помічнянської ЗШ № 1 Катерина Бердичевська. — Мої враження після поїздки до Києва неймовірні. Найбільше сподобалося відвідування парку «Київська Русь». У Верховній Раді я на якусь мить відчула себе депутатом. Захопилась обов'язком та відповідальністю цієї справи. А вечірній Київ вразив мене своєю новорічною атмосферою. Я просто закохалася в це місто»…

Ніна СЕМАШКО.

Фото Геннадія СОЛДЕЦЬКОГО.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про внесення зміни до календарного плану проведення п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання

Верховна Рада України **постановляє**:

Внести зміну до календарного плану проведення п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 7 липня 2016 року № 1447-VIII, щодо роботи Верховної Ради України в січні 2017 року, передбачивши з 10 по 13 січня - роботу народних депутатів України з виборцями.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ,
21 грудня 2016 року.
№ 1799-VIII.

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ...

Власників паїв можуть позбавити права розпоряджатися своєю ділянкою

«Чим загрожує селянам законопроект щодо вдосконалення правового регулювання користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис)?

Михайло БЛОХТУР.

Закарпатська область.

Народний депутат від фракції «Батьківщина» Вадим ІВЧЕНКО (на знімку)**:**

— Цей законопроект через можливість отримання повного права користування орендованою ділянкою відкриває шлях для зловживань. Зокрема, це стосується продажу орендованих земельних наділів через заставу в банку. Приміром, держава чи селянин підписали договір емфітевзису і віддали право користування своєю землею третій особі. Ця людина чи компанія закладає землю в банк, не питаючи на це згоди власника паю, який навіть знати не буде, що його земля перебуває в заставі. Якщо така особа не може повернути борг, банк вилучає її право користування землею на свою користь. А потім може продати його кому завгодно на власний розсуд, в тому числі іноземним банкам та корпораціям. Цей законопроект не лише дає можливість продавати землю в обхід мораторію, а й відкриває шлях для позбавлення власника права розпоряджатися своєю ділянкою.

Відверто цинічним є положення законопроекту про те, що користувач (в тому числі і банк) зобов'язаний попередити власника землі про продаж права користування його ділянкою третій особі. Тобто селянин передає в оренду свою землю, наприклад, аграрній компанії, яка бере кредит у банку під заставу винайманої ділянки. Компанія не повертає позику, а потім власнику паю фактично пропонують її погасити за новою, встановленою банком ціною, а відмова автоматично прирівнюється до згоди на продаж третій особі.

Більшість народних депутатів все-таки мають намір ухвалити законопроект про емфітевзис. Але, сподіваюся, що це їм не вийде.

Сергій МЕЛЬНИК.

Делегація Рахункової палати взяла участь у міжнародному форумі

Делегація Рахункової палати на чолі з тимчасово виконуючим повноваження голови РП О. С. Яременком взяла участь у форумі вищих органів фінансового контролю (ВОФК) країн-партнерів зовнішньополітичної ініціативи ЄС «Східне партнерство», організованому 14-15 грудня 2016 року Державним контролем Латвійської Республіки в Ризі. У форумі також взяли участь делегації ВОФК Грузії, Молдови та Швеції.

Учасники форуму ВОФК країн-партнерів зовнішньополітичної ініціативи ЄС «Східне партнерство» (14-15 грудня 2016 року, м. Рига, Латвійська Республіка).

Під час форуму відбулися плідні дискусії, зокрема, щодо цілей «Східного партнерства», можливої підтримки вищих органів фінансового контролю країн «Східного партнерства» з питань застосування міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю, а також щодо очікувань суспільства від ВОФК та стратегічних ініціатив, які потрібно застосовувати, щоб ВОФК залишалися актуальними для своїх громадян.

Учасники форуму зустрілися з головою парламентської Комісії публічних витрат та ревізій Андрісом Берзиньшем та її членами і взяли участь у засіданні цієї комісії, присвяченому розгляду Звіту Державного контролю Латвійської Республіки з питань управління нерухомим майном в системі охорони здоров'я. Плідною та інформативною була зустріч із міністром закордонних справ Латвійської Республіки Едгаром Рінкевичем.

Голови делегацій ВОФК були запрошені на зустріч із Президентом Латвійської Республіки паном Раймондом Вейонісом. Голова делегації Рахункової палати України О. С. Яременко презентував діяльність нашої інституції та висловив подяку пану Вейонісу за підтримку нашої держави в зовнішньополітичному аспекті та просуванні України на шляху реформ.

Фото надано Рахунковою палатою.

Проблеми бійців — на контролі військової прокуратури

Військова прокуратура Західного регіону України тримає на контролі питання соціального і правового захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей. У результаті його вивчення установлено неналежність стану забезпечення дітей захисників держави відомчими дошкільними навчальними закладами у місцях розташування військових формувань.

На даний час у зв'язку з проведенням антитерористичної операції на сході України та агресією Російської Федерації продовжується реформування та збільшення чисельності Збройних Сил України, перехід до формування військ на контрактній основі, що призводить до збільшення кількості громадян у населених пунктах, де постійно дислокуються військові частини.

До прикладу: в кілька разів збільшилась кількість контрактників, які проходять службу у військових частинах на Яворівщині. І цей процес набуває масштабу, бо затверджено програму щодо розширення Міжнародного центру миротворчості та безпеки, створення додаткових тактичних і вогневих навчальних місць, збільшення кількості стрільбищ.

Водночас у с. Старичі Яворівського району діють лише один дошкільний і один загальноосвітній навчальні заклади. У кожному з них — велика проблема з їх перенавантаженням та відсутністю вільних місць.

Аналогічна ситуація склалась у тому ж селі в молодших класах загальноосвітньої школи, де одразу функціонує п'ять класів на паралелі по 30 учнів в кожному.

Здавалося б, згідно із законодавством дітям військовослужбовців за місцем проживання їхніх сімей повинні у першу чергу надаватись місця у загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах. Та, як з'ясувалося під час зустрічі з військовослужбовцями зазначених військових частин, норми ч. 4 ст. 13 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» фактично не виконуються.

«Акцентували увагу батьки-військовослужбовці не тільки на недієвості цих норм, а й на необхідності виділення додаткових рейсових автобусів за маршрутом с. Старичі — м. Новояворівськ, — зазначив військовий прокурор регіону Олег Сенюк. — Особливо в ранкові та вечірні години, коли діти прямують до навчальних закладів Новояворівська і з них».

З метою розв'язання проблем дітей військовослужбовців Старицького гарнізону прокуратура регіону звернулась із відповідним клопотанням до голови Львівської обласної державної адміністрації про розгляд цього питання. Зокрема, збільшення кількості громадського транспорту на маршрутах компактного проживання військовослужбовців та дислокації зазначених військових частин, яке перебуває на розгляді.

Такі факти неналежного забезпечення дітей військовослужбовців навчальними закладами непоодинокі.

Ще один тривожний сигнал надійшов із Прикарпаття. Установлено, що будівля, в якій розташовано дошкільний навчальний заклад в одному з військових містечок в Надвірнянському районі Івано-Франківської області, використовується не повністю та потребує капітального ремонту. Однак зазначені витрати не можуть бути проведені Надвірнянською районною державною адміністрацією, яка опікується фінансуванням закладу, оскільки будівля перебуває на балансі Івано-Франківської КЕЧ району. Частина будівлі не опалюється, що призводить до її руйнування, а сантехніка, меблі, інше обладнання та дитячі майданчики — в незадовільному стані.

У цьому закладі навчаються 65 дітей військовослужбовців.

Окрім того, діти військовослужбовців однієї з військових частин Закарпаття, що в м. Мукачевому, відвідують переповнені дитячі садки. У цьому разі норми законодавства виконуються не повною мірою. Право цих військових на першочергове прийняття їхніх дітей до комунальних дитячих дошкільних навчальних закладів також реалізовано не повною мірою.

З метою недопущення порушення прав дітей військовослужбовців військова прокуратура Західного регіону України клопоче про створення відомчих дитячих навчальних закладів у військових містечках у смт Делятин Надвірнянського району Івано-Франківської області, с. Старичі Яворівського району Львівської області та м. Мукачевому Закарпатської області.

Прес-служба військової прокуратури Західного регіону України.

САМОВРЯДУВАННЯ

Область та місто тепер із бюджетом

З почерговістю в один день депутати Івано-Франківських обласної та міської рад затвердили бюджети на 2017 рік. В основному фінансовому документі краю закладено суму в 7 мільярдів 250 мільйонів 669 тисяч гривень, що на 38 відсотків більше, ніж у році, що минає.

Видаткова частина бюджету менша майже на 10 мільйонів. Найбільше коштів спрямують на медицину — майже 910 мільйонів гривень, ще півмільярда — на освіту, на соціальне забезпечення і соціальний захист — 105,9 мільйона гривень, культуру і мистецтво — 84 мільйони, спорт — 39,6 мільйона гривень. На реалізацію регіональних програм у видатках передбачено 357 мільйонів 811 тисяч гривень. Окрім цього, для переможців обласних конкурсів розвитку місцевого самоврядування передбачена субвенція в сумі 24 мільйони гривень. Окремо на функціонування новотвореного обласного госпіталю ветеранів війни в Коломиї виділено мільйон гривень. Також у кошторисі Прикарпаття заплановано збільшення видатків на заробітну плату у зв'язку зі зростанням мінімальної зарплати.

Основними наповнювачами скарбниці є податок на доходи фізичних осіб та екологічні збори.

Основні цифри на сесії міськради озвучила й начальник фінансового управління Вікторія Сусаніна. За її словами, очікується зростання міського бюджету на 26,7 відсотка разом із субвенціями. Проте додатковим навантаженням на міський бюджет стануть оплата комунальних послуг та енергоносіїв загальноосвітніх навчальних закладів та установ охорони здоров'я, утримання їхнього обслуговуючого персоналу та компенсація виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на залізничному транспорті, послуги зв'язку тощо. Загалом доходи нового івано-франківського кошторису заплановано на рівні 2 мільярди 238 мільйонів 390,7 тисячі гривень.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Збільшили видатки на медицину

Восьма сесія Одеської обласної ради затвердила бюджет області на 2017 рік. Голова Одеської облради Анатолій Урбанський заявив, що до кошторису області буде внесено поправки після вступу на посаду нового голови Одеської облдержадміністрації.

Він також зазначив, що бюджет-2017 буде більше соціально орієнтований, ніж нинішній. Зокрема, збільшать статтю видатків на медичні потреби. На наступний рік визначено доходи обласного бюджету в сумі 7 мільярдів 750 мільйонів 24,4 тисячі гривень, профіцит — 21 мільйон 253,7 тисячі гривень, видатки — 7 мільярдів 746 мільйонів 24,4 тисячі гривень.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Вважають, що помилилися з назвою райцентру

Запорізька обласна рада пішла «назустріч вимогам трудящих» і проголосувала за зміну назви декомунізованого райцентру Більмак. Тепер це рішення має затвердити і Верховна Рада України. І тоді в селища з'явиться нова назва — Кам'янка. За найменуванням річки, яка протікає райцентром.

У рамках декомунізації місцеві депутати неспішно перебирали і відхиляли нові назви «заповідника радянщини» під назвою Куйбишеве. Зрештою, зупинилися на Таврійську. Однак із цим не погодилися експерти Інституту національної пам'яті. Адже Таврія — зовсім не в Куйбишевському районі, і запропонували нову назву — Бельмачанське. Строки вже підганяли депутатів селищної ради, і вони вирішили зробити по-своєму і перейменували Куйбишеве на Більмак. І неспроста, бо поряд із селищем є Більмак-могила — найвища точка українського Лівобережжя (не враховуючи Криму). В історії поселення це вже сьоме перейменування! За свій уже більш як 230-річний історичний шлях його було Кам'янкою (з 1782 року), потім Більманкою, а з 1845-го — Царекостянтинівкою. Затим стало Першотравневим (з 1926 року), знову Царекостянтинівкою (з 1930-го), і з 1935-го по 2016 рік — Куйбишевим.

Ось тепер селище названо Більмак, а район — Більмацьким. Однак невдовзі після перейменування і райцентром, і районом пройшла хвиля протестів, яка докотилася до розгляду на сесії облради. Тому попереду, можливо, буде й восьма назва селища, а там уже і до ювілейної, десятої, рукою подати...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Додатковим навантаженням на міський бюджет стануть оплата комунальних послуг та енергоносіїв

Укрінформ заговорив французькою

У середу в Києві відбулася презентація франкомовної версії сайту інформаційного агентства «Укрінформ». До цього він працював, окрім української та російської, ще англійською, іспанською, німецькою та китайською мовами.

«Французька — одна із двох мов на планеті, яка може похвалитися фактом, що кількість людей, які її вивчили, перевищує кількість тих, для кого вона є рідною. І, дивлячись в перспективу, ми враховуємо ту обставину, що французька твердо тримається на другому місці у світі за кількістю людей, які її вивчають», — розповів генеральний директор агентства Олександр Харченко. За його словами, саме ці фактори й зумовили відкриття нової версії Укрінформу, стратегічна мета якої — щоб світова спільнота дізнавалася про новини в Україні з перших вуст, а не від посередників.

Також О. Харченко повідомив, що наступного року інформагентство планує запустити ще три іномовні версії сайту, не уточнивши поки, про які саме йдеться.

Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні Ізабель Дюмон під час презентації розповіла, що на Заході Україна — це «ще не та країна, яку добре знають». Тому, за її словами, франкомовна версія Укрінформу дасть можливість нашим друзям за кордоном більше дізнаватися про неї.

Також, користуючись можливістю, в ході бесіди І. Дюмон спростувала повідомлення деяких ЗМІ про те, що Париж протидіє введенню безвізового режиму України з ЄС. Вона акцентувала, що «цей процес триває і розвивається так, як має розвиватися».

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

Кому подарунок під ялинку, а кому колода під газові плани?

Суд Європейського Союзу (СЄС) задовольнив клопотання Польської нафтогазової компанії (PGNiG) щодо зупинення виконання контраверсійного рішення Європейської комісії у справі надання «Газпрому» доступу до 80% пропускної спроможності німецького газопроводу OPAL.

Таку інформацію, не без задоволення, представило суспільству як подарунок «під ялинку» напередодні Нового року керівництво PGNiG. На спеціально скликаній прес-конференції голова правління Польської нафтогазової компанії (PGNiG) Піотр Возьняк повідомив, що Варшаві вдалося «затримати досить некорисне, а для нас (Польщі. — **Ред.**) шкідливе рішення (про збільшення використання пропускної спроможності OPAL «Газпромом». — **Ред.**) до часу його розгляду Європейським судом.

П. Возьняк уточнив, що відповідне рішення СЄС постановив 23 грудня і поінформував про це PGNiG, попри те, що рішення ще не було офіційно опубліковане. Це означає, зауважив він, що до моменту завершення судового розгляду цієї справи в СЄС російський монополіст не зможе транспортувати блакитного палива газогоном OPAL так, як планував і на що отримав згоду Єврокомісії у жовтні цього року.

Йдеться про рішення ЄК, яким «Газпром» фактично отримував у своє розпорядження до 2033 року 80% (замість дотеперішніх «заброньованих» для нього 50%) пропускної здатності OPAL, переконавши Брюссель відсутністю зацікавлення третіх фірм вільними пропускними можливостями газопроводу та обіцянкою продовжити транзит газу через територію України після 2019 року.

Варто згадати, що починаючи з 2009-го, заручившись підтримкою німецького регулятора, російський монополіст добивався від ЄК повного виключення OPAL із TPA (Third Party Access), тобто принципу «доступу третьої сторони» до газотранспортної інфраструктури ЄС, встановленого для газогону OPAL на 22 роки в рамках єврозоюзівського Третього енергетичного пакета.

Якщо не вдалося переконати чиновників ЄК в інший спосіб, Варшава вирішила стати на стежку судових тяжб, які, на переконання польських експертів, мають стати результативним методом блокування рішення ЄК. Напередодні католицьких різдвяних свят польський уряд оскаржив жовтневе рішення Єврокомісії в СЄС. На початку грудня PGNiG Supply & Trading (дочірнє підприємство PGNiG) подало до СЄС позов проти Єврокомісії у справі вилучення газопроводу OPAL з вимог Третього енергетичного пакета, а також клопотання щодо «термінового зупинення виконання рішення Єврокомісії». Натомість PGNiG спільно з PGNiG Supply & Trading оскаржили в німецькому суді договір між «Газпромом», Bundesnetzagentur, «Газпром Експорт» та OPAL Gastransport GmbH & Co у справі звільнення «Газпрому» від принципу TPA в рамках використання газопроводу OPAL.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Цього року потонуло понад 5000 біженців

В Управлінні верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ) украй стурбовані зростанням кількості жертв серед біженців і мігрантів, які наважилися на пошук притулку й захисту в інших країнах.

Чимало з них вдаються до послуг контрабандистів і тонуть у Середземному морі на шляху в Європу.

За даними УВКБ, в 2016 році в Середземному морі гинуло в середньому на день 14 біженців і мігрантів — понад п'ять тисяч осіб на рік. Загалом у 2016-му в Середземному морі потонуло більш як 5000 біженців і мігрантів, **повідомляє Центр інформації ООН**. Для порівняння: у 2015 році до Європи Середземним морем приплило понад мільйон біженців та мігрантів і загинуло 3771 осіб.

В УВКБ закликали всі країни світу, і, зокрема, держави ЄС забезпечити захист біженців, надавати легальні шляхи звернення щодо притулку, в тому числі через розширення програм із переселення і возз'єднання родин.

Фото УВКБ (із сайту Центру новин ООН).

Катастрофи в Туреччині та Сербії

Пасажирський автобус упав у прірву біля турецького міста Сіноп (північна Туреччина), повідомило електронне видання турецької газети Milliyet. Щонайменше загинуло 5 осіб, багато постраждалих. Однак точне число жертв, коли верстався номер, поліція не повідомляла, бо через заметіль рятувальники не можуть обстежити місце падіння автобуса. На думку поліції, водій на слизькому шосе не зміг упоратися з керуванням, і машина на високій швидкості злетіла з дороги.

Жахлива автомобільна катастрофа сталася цієї ночі й у Сербії — на магістралі Ніш—Белград. Мікроавтобус «Фольксваген» моделі «Пасат», на якому невідомий перевозив мігрантів до столиці, перекинувся у районі міста Алексинац. Як повідомило сербське видання Blic, унаслідок катастрофи дві людини загинуло, 10 (із яких п'ятеро — діти) дістали поранення. Їх на п'ятьох машинах швидкої допомоги доправили до лікарень міста Ніш. Поліція розшукує водія «Фольксвагена», який утік з місця катастрофи.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Бойовиків FARC амністують

Парламент Колумбії ухвалив закон про амністію бойовиків ліворадикального угрупування FARC. «Завдяки Конгресу, який в історичному голосуванні ухвалив закон про амністію, зроблено перший крок до укріплення миру», — написав президент країни Хуан Мануель Сантос у Twitter 28 грудня.

Закон підтримали 69 зі 102 членів Сенату і 121 зі 166 членів нижньої палати Конгресу. Ніхто не голосував проти, але чимало депутатів утрималися, пише **інформагенція AFP**. Голова Сенату заявив, що даний закон призведе до складання зброї 5700 бойовиками, які покинуть свою боротьбу згідно з мирними домовленостями, досягнутими раніше між владою країни та FARC, повідомляє **DW**. Закон про амністію стосується більшості злочинів, вчинених бойовиками, але не звільняє від відповідальності за воєнні злочини та порушення прав людини.

Землетрус «надіслав привіт» із 2011 року

Землетрус «привітав» із Новим роком і Японію. Пізно ввечері в середу в префектурі Ібаракі, на північ від Токіо, сталися поштовхи магнітудою 6,3 за шкалою Ріхтера.

Магнітуда показує силу підземних поштовхів, але не вплив їх на об'єкти на поверхні Землі. Тому в Японії використовують свою шкалу на додачу до міжнародної, щоб врахувати й цей компонент. Тож, за японською шкалою, яка розрахована до семи балів, сила землетрусу становила 6 балів. Такої інтенсивності поштовхи зафіксовані в місті Такахагі, що найближче до епіцентру. Водночас вони відчувалися в 19 префектурах Японії. У Токіо, за японською шкалою, сила підземних поштовхів становила 3 бали.

Метеорологічне управління Японії повідомило, що епіцентр землетрусу знаходився на глибині 11 кілометрів. Слідом за першим поштовхом було зареєстровано повторний — магнітудою 4,7.

Епіцентр землетрусу зафіксовано на межі з префектурою Фукушіма. Тож, як повідомила енергокомпанія Tokyo Electric Power, жодних негативних змін ні на аварійній АЕС «Фукушіма», ні на АЕС «Токай» у префектурі Ібаракі, яку було також зупинено після землетрусу 2011 року і яка не працює нині, не відбулося.

За розкладом працював залізничний транспорт та аеропорти.

Однак Метеорологічне управління Японії попереджує, що такі ж або сильніші поштовхи на цій території можуть тривати ще щонайменше тиждень. У постраждалих районах через це посилюватимуться ризики руйнування приміщень, відбуватимуться зсуви ґрунту. Тому треба бути обережними й повідомляти про будь-які негативні зміни.

Речник Метеорологічного управління Ген Аокі розповів журналістам, що землетрус в Ібаракі очевидно є «віддаленим привітом із 2011 року», коли стався великий Тохокуський землетрус магнітудою 9, який викликав потужне цунамі й призвів до величезних людських жертв. Тоді ж автоматично зупинилися 11 енергоблоків японських АЕС і сталася аварія на АЕС «Фукушіма».

Землетрус призвів навіть до зсуву осі Землі на 15 сантиметрів. Північна Японія змістилася на 2,4 метра в сторону Північної Америки, а 400 кілометрів узбережжя опустилося на 60 сантиметрів. Внутрішні розломи і зсуви, які сталися в товщах літосферних плит, і досі час від часу «посилають сигнали» у вигляді віддалених афтершоків.

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

ПЛАНЕТА

Маккейн не очікує зняття санкцій

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Глава сенатського Комітету у справах збройних сил Джон Маккейн, як пише **«Європейська правда»**, також заявив: «...не очевидно, що новий президент спробує скасувати санкції (проти Росії. — **Ред.**)... Поки Путін окупував Крим та вторгся в Україну, вірю, хоч би хто був президентом, віримо а те, в що вірив Рейган — сила забезпечує мир».

При цьому сенатори-республіканці Маккейн та Ліндсі Грем, який також входить до складу делегації, неодноразово закликали новообраного президента США Дональда Трампа та оновлений Конгрес ввести нові, жорсткіші, санкції проти Росії за втручання в президентські вибори. «Я би також надав оборонну зброю Україні, щоб вона могла захистити себе від подальших атак з боку Росії, і бути впевненим, що Володимир Путін усвідомить, що подібні дії в майбутньому матимуть кроки у відповідь», — заявив Маккейн **в ефірі Fox News.**

Тим часом **CNN** повідомляє, що 29 грудня адміністрація нинішнього президента Барака Обами оголосить про запровадження низки обмежувальних заходів проти Росії за втручання у вибори в США. За інформацією агентства, плановано розширити вже існуючі санкції та вжити низку дипломатичних санкцій, які, за словами співрозмовника видання, у Обами вважають пропорційною відповіддю на російські кібератаки. Окрім того, США запланували вжити «таємних заходів», які стануть несподіванкою.

Коли верстався номер, інформації, чи оголосив Білий дім розширення санкцій, не було.

Ізраїль знову закликають до поміркованості

Держсекретар США Джон Керрі, виступаючи у Вашингтоні зі спеціальною промовою, закликав Ізраїль утриматися від забудови єврейських поселень на палестинських територіях, наголосивши, що реалізація цих планів може зашкодити майбутньому Ізраїлю. США утрималися під час голосування на Раді Безпеки ООН і не наклали вето на резолюцію, яку прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху назвав антиізраїльською. Пояснюючи позицію Штатів, Керрі наголосив, що Вашингтон прагне, щоб Ізраїль був «єврейською та демократичною державою, що живе поруч зі своїми сусідами в мирі та безпеці». Натомість, якщо Ізраїль прагне вирішення за формулою «одна держава», тоді ця держава може бути «або єврейською, або демократичною», цитує Керрі **агенція AFP.** Єдиним розв'язанням конфлікту на Близькому Сході є створення двох держав для двох народів, вважає держсекретар.

На виступ Керрі схвально відгукнувся міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр. «Промова Керрі — це водночас застереження і завдання. Застереження, що рішення «двох держав» не повинне звестися до порожньої формули. І завдання для обох сторін — чітко заявити про підтримку рішення «двох держав» і вжити конкретних заходів, аби підкріпити цю заяву», цитує **DW**.

Натомість прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху зазначив, що «виступ Керрі був спрямований проти Ізраїлю, як і резолюція Радбез ООН, яку він просував», цитує **BBC**. Він заявив, що під час своєї промови Керрі був «одержимо зосереджений» на проблемі ізраїльських поселень на окупованих територіях.

Як повідомляв «Голос України», в Ізраїлі гостро відреагували на ухвалення Радою Безпеки ООН резолюцію по Близькому Сходу, в якій, зокрема, міститься вимога до Ізраїлю зупинити поселенську діяльність на палестинських територіях. За резолюцію проголосували майже всі члени Радбезу, в тому числі й Україна. США під час голосування утрималися. Проте вето не наклали.

Перший дзвоник пролунав у новій загальноосвітній школі I—III ступенів села Білин Ковельського району на Волині. Щоб вона стала до ладу, потрібно було понад 29 млн. грн. Раніше заняття тут проходили в дитячому садочку. Тепер до послуг учнів окрім просторих класів спортивний і актові зали. Школа розрахована на 196 учнів, *повідомляє наш власкор Максим Солоненко*

У Ніжині відкрито центр обслуговування клієнтів газових компаній. Це вже третій такий сучасний центр у Чернігівській області. Тепер 35 тисяч побутових споживачів газу зможуть у комфортних умовах проконсультуватися щодо газопостачання чи оформити приєднання до газових мереж. У центрі — автоматизована електронна черга, *передає наш власкор Василь Чепурний*

Нацгвардійці справили входини

Очікування «нового щастя» від Нового року виправдалося, принаймні, для семи родин гвардійців, які несуть службу в підрозділах Центрального територіального управління Національної гвардії України. Днями вони отримали ключі від нових квартир.

Вручення ордерів гвардійцям стало справжньою подією для селища Партизанське Дніпровського району, де вони, нарешті, знайшли дах над головою — як відомо, завдяки державі, яка виділила в 2016 році понад 120 млн. гривень на придбання квартир нацгвардійцям. Дніпропетровська область одержала майже 4 мільйони гривень, завдяки чому й було придбано житло в передмісті Дніпра. Депутат обласної ради та власник будівельної компанії Віктор Шинкевич називає придбання семи квартир інвестицією в розвиток селища Партизанського, де справжнє новосілля святкували майже 50 років тому. Нова чотириповерхівка, збудована за сучасними енергозберігаючими технологіями, значно відрізняється від житлових будинків, зведених за радянських часів. Будинок, що подарував затишок семи гвардійським родинам, які до того жили у різних помешканнях, за задумом його творців, має покласти початок цілому житловому комплексу з десяти чотириповерхівок і котеджів, якому вже придумано назву — «Орельська мрія». І автори проекту сподіваються, що тут знайде дах над головою ще не одна сім'я гвардійців, до того ж в 2017 році держава майже вдвічі збільшила суму на вирішення квартирного питання нацгвардійців. Утім, у нашій країні вистачає й інших категорій населення, про які має подбати держава. «У Партизанському проживає чимало учасників АТО, багато хто з них повернувся з війни без рук і ніг. Сюди приїжджають молоді фахівці — лікарі, вчителі. Їм необхідне житло. І хотілося б, щоб держава та обласна влада допомогли їм у вирішенні квартирного питання», — зазначив на церемонії вручення ключів Віктор Шинкевич.

Тим часом тільки в Дніпропетровському гарнізоні потребують житла 160 гвардійців. У Центральному територіальному управлінні, до складу якого входять підрозділи Полтавської та Кіровоградської областей Нацгвардії, таких — 250. Можливо, коли-небудь і до крайніх дійде черга. Ну а «перші ластівки», що одержали до Нового року нові квартири, схоже, під час знайомства зі своїм житлом не могли повірити в реальність такого подарунка від держави і виглядали трохи приголомшеними, хоча були по-воєнному стриманими. Серед новоселів — Ігор та Ірина Бондаренки **(на знімку)**, десять років вони винаймали квартири. Майор Нацгвардії Ігор Бондаренко стояв у шерензі новоселів разом із маленькою донечкою Златою, з якою прийшов отримувати ключі від нового щастя. Дочекався нарешті свого житла старший прапорщик запасу Сергій Чабан, підполковники Віталій Чижов, Сергій Драчук, Сергій Сербиновський, Олег Довгалюк.

Ольга ПЕРОВА.
Дніпропетровська область.

Фото автора.

Склали рейтинг найвпливовіших людей регіону

На Луганщині склали рейтинг найвпливовіших людей області. Пальму першості незалежні експерти віддали голові Луганської облдержадміністрації Юрію Гарбузу, оцінивши його як хазяїна області, досвідченого керівника. Він зумів відмовитися від нав'язуваних призначень на посади своїх заступників і деяких керівників районних адміністрацій, обравши тих людей, які справді працюватимуть. Крім того, відзначено успіхи Юрія Гарбуза також у розвитку охорони здоров'я в регіоні.

Другим у рейтингу названо народного депутата Віталія Курила. Серед його заслуг експерти передусім відзначають пуск у квітні цього року приміського поїзда Кондрашевська-Нова — Лантратівка, а також створення об'єднаної територіальної громади сіл: Чмирівка, Бутове та Вишневе.

Третє й четверте місце також посідають народні депутати — Сергій Шахов і Сергій Дунаєв, а п'ята позиція рейтингу дісталася заступнику Юрія Гарбуза — Юрію Клименку. Наступні позиції посідають начальник Головного управління Національної поліції в Луганській області Сергій Комісаров, голова спостережної ради Науково-виробничого об'єднання «Імпульс» Володимир Єлисеєв та інші. На останньому місці — директор Луганського обласного академічного український музично-драматичного театру Сергій Дорофеєв.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Атестацію пройшли, можна працювати

У Головному управлінні Національної поліції України в Луганській області пройшла атестація з визначення освітнього та професійного, а також кваліфікаційного рівнів співробітників. Її пройшли не всі. На підставі рішення атестаційних комісій 16 працівників не відповідають займаним посадам і підлягають звільненню, 61 особу знизять на посаді та 58 співробітників поліції заслужили більш високого призначення.

Понад 200 працівників не проходили атестацію у зв'язку з перебуванням на лікарняному, у відпустці з догляду за дитиною та відрядженнях. Пізніше вони пройдуть атестацію і співбесіди у центральній атестаційній комісії в Києві. Усього було атестовано 2177 співробітників Нацполіції.

Вл. інф.

Реанімобіль для порятунку немовлят з'явився у Полтаві

У Полтаві фахівцям обласної дитячої лікарні передали новий реанімаційний автомобіль для неонатальної бригади. Власне, це — надсучасне реанімаційне відділення на колесах, у якому рятуватимуть новонароджених дітей із тяжкими вадами. Особливо тоді, коли їх треба терміново перевозити на значні відстані у спеціалізовані медзаклади. Реанімобіль обладнаний спеціальним інкубатором, моніторинговою апаратурою та апаратом для штучної вентиляції легенів. На його придбання витратили 3,3 мільйона гривень.

Водночас у лікарні почали реконструкцію реанімаційного відділення з блоком для новонароджених. Голова ОДА Валерій Головко та керівник профільної комісії облради Людмила Овчаренко, які відвідали медзаклад під час презентації реанімаційного автомобіля, запевнили медиків у тому, що кошти для такої потрібної справи в обласному бюджеті неодмінно знайдуться. Тож оновлення цього відділення планують завершити у 2017-му.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтава.

Фото автора.

Керівники департаменту охорони здоров'я ОДА презентують реанімаційний автомобіль для новонароджених.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Рекомендують присвоїти ім'я героя

Колегія Мінкультури рекомендувала Національній музичній академії України присвоїти Великому залу академії ім'я загиблого на Донбасі оперного співака Василя Сліпака. З відповідною ініціативою перед членами колегії виступив народний депутат України Ігор Мосійчук. У свою чергу міністр культури Євген Нищук висловив підтримку ініціативі щодо присвоєння імені Василя Сліпака Великому залу мистецької академії. Василь Сліпак жив у Франції впродовж 20 років, був солістом Паризької опери. Проте війна змусила патріота своєї Батьківщини піти на фронт. Василь був кулеметником. На передовій його знали як бійця АТО «Міфа», тобто «Мефістофеля». За словами його побратимів, співак загинув від кулі снайпера із автоматом в руках, коли бійці відбивали атаку бойовиків.

Вл. інф.

Збільшення «мінімалки» підвищує тарифи

Тростянецький міськвиконком на Сумщині ухвалив рішення підвищити тарифи на житлово-експлуатаційні послуги, які надає населенню комунальне підприємство «Тростянецький ринок». Виступаючи на засіданні виконкому, комунальники обґрунтовували необхідність «непопулярного і болючого рішення» подорожчанням матеріалів, енергоносіїв та запчастин. Але найвагоміший аргумент — підвищення мінімальної заробітної плати до 3200 грн., бо у собівартості послуг по-тростянецьки закладено лише 1218 грн.

Найістотніше подорожчає холодна вода: замість 8 грн. 47 коп. за кубометр «проситимуть» 11 грн. 86 коп. Тарифи на житлово-комунальні послуги через збільшення мінімальної зарплати підвищаться також в інших населених пунктах Сумщини. Відповідне засідання міськвиконкому вже відбулось у Конотопі.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

ЦИФРА

1 млрд. виробів із литої гофротари, серед яких переважно лотки для яєць та овочів і фруктів, випустили на Житомирському картонному комбінаті з 2010 року, коли завдяки інвестиціям було значно збільшено потужності виробництва. Продукція пройшла німецький сертифікаційний аудит, вона експортується до двох десятків країн світу.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Новий ZAZ — уже на конвеєрі

Після доволі суперечливих повідомлень про ледь не зміну власника підприємства та його назви на ЗАЗі оголосили про випуск нової моделі. Це фургон ZAZ Vida Cargo.

Власне, про випуск цієї машини було оголошено ще в 2013-му, та тільки в грудні нинішнього року модель стала на конвеєр. На підприємстві кажуть, що новий фургон замінить той, що випускався ще з 2005-го — ZAZ Lanos Cargo. Чи буде новинка популярною, покаже час. А поки що оголошено вартість ZAZ Vida Cargo. Станом на грудень вона становить 277,5 тисячі гривень.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

За батьківські благодійні внески — догану

Розпорядження про скасування благодійних батьківських внесків у загальноосвітніх школах Козятина (Вінницька область) підписав міський голова Олександр Пузир. Воно стосується й Центру дитячої та юнацької творчості, музичної та спортивної шкіл і дитсадків.

— Фінансові показники міста поліпшуються, тож не маємо права перекладати матеріальну відповідальність навчальних закладів на плечі батьків, тому забудьте про благодійні внески, — наголосив міський голова і застеріг керівників установ від таких «інвестицій» на користь закладів. Якщо така інформація підтверджуватиметься, директори отримають догану, а за «рецидив» їх звільнятимуть з посади.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Конференція «Маркіян Шашкевич — будитель національного духу Галичини» відбулася у Бережанах на Тернопільщині (Галина МИКОЛИН)

За недбальство на дорогах платять водії

Траса Львів—Івано-Франківськ. Їдемо в напрямку Рогатина. Машини ледве повзуть. Іде сніг з дощем. Термометр показує один градус морозу. Дорога — як дзеркало, покрита льодом. Через кілька кілометрів — ДТП. Дві автівки опинилися в кюветі. Водії з'ясовують відносини.

Ще кілька кілометрів — і знову машини занесло на узбіччя. Джип зупинився біля кювету, а старий легковик лежить на даху. Найбільше проблем у водіїв великих фур, які ледве повзуть під гору. Зупинитися для них дуже небезпечно.

На львівському відрізку траси протягом півгодини ми побачили три ДТП.

У нашій машині за кермом Володимир Войтків, інженер-автодорожник, практик з двадцятирічним стажем будівництва й експлуатації доріг. Він жваво коментує побачене.

— Сьогоднішню ситуацію дорожня служба могла передбачити ще вчора ввечері, варто було тільки глянути прогноз погоди, — каже водій. — Львівський відрізок дороги до Франківська становить 60 кілометрів. Якби вночі чергова машина розсипала на дорозі протиожеледну суміш, ми б не мали проблем.

Інженер береться за прості розрахунки. Посипати 60 кілометрів дороги коштує майже 30 тисяч гривень. А відремонтувати шість машин після ДТП — понад 100 тисяч.

— Відчуваєте різницю? — запитує Володимир Войтків. — Уже не кажемо про три десятки фур, які зупинилися на узбіччях. Це теж затрати часу і грошей.

— Чому не спрацювали дорожні служби? — запитуємо.

— Мабуть, розрахували, що за кілька годин після потепління автомашини самі розіб'ють лід на дорогах. Зекономили!

Проминули Львівську область і в'їжджаємо на Івано-Франківщину. В селі Фрага бачимо, що вночі дорогу посипали піском. Їдемо далі і звертаємо увагу, що на підйомах невеличкі купи піску. Якщо фури почне заносити, водії матимуть чим підсипати дорогу.

— Дороги посипані, жодних заторів, — хвалить водій «Івано-Франківський облавтодор». — Хоч у львівських дорожників більше грошей. Мають великі надходження з митних переходів, але економлять.

Навчені сніговим циклоном, який пронісся на початку грудня, працівники Служби автомобільних доріг спільно з ДП «Івано-Франківський облавтодор» нині вживають усіх заходів, щоб не допустити аварійних ситуацій на автодорогах загального користування.

Як розповів начальник Служби автомобільних доріг Івано-Франківської області Василь Буджак, ускладнено проїзд лише на перевальних ділянках доріг із Закарпатською областю, в районі Вишківського перевалу, де намело до метра снігу.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Богдан КУШНІР.
Львівська область.

На знімку: ось таку картину під час ожеледиці можна побачити на трасі Львів—Івано-Франківськ.

Фото Богдана КУШНІРА.

ФОТОФАКТ

Нова діагностична бігова доріжка, придбана за кошти міського бюджету, з'явилася у Черкаському обласному кардіохірургічному центрі. Сучасне обладнання значно поліпшить діагностику та якість лікування пацієнтів.

Фото Ліни ЛЕБЕДЕНКО-ТИТАРЕНКО.

Незаконні МАФи в Києві знесуть

Генеральний прокурор України Юрій Луценко та міський голова Києва Віталій Кличко провели спільну нараду щодо проблем демонтажу незаконно встановлених у столиці яток і домовилися про співпрацю в процесі їх знесення.

Юрій Луценко висловив зауваження: поліції, яка не забезпечила спокійної роботи комунальникам, а також міським службам, які пошкодили кіоски під час знесення. Тепер, за словами Генерального прокурора, спільними діями всіх правоохоронних органів удасться довести справу до кінця й прибрати дві тисячі незаконних МАФів, що залишилися, з вулиць міста.

Віталій Кличко наголосив, що виконає своє завдання і наведе лад на вулицях. Адже у власників сотень кіосків (а таких у місті загалом майже 30 осіб) і тисяч торговців, які орендують у них МАФи, є альтернатива. Нині 30 відсотків торговельних площ на Хрещатику, третина місць на комунальних ринках, в інших місцях стоять порожні. Там можна законно організувати свою справу. Але декому простіше по-піратськи захопити ділянку землі, поставити ятку і не платити податків, а потім роками не реагувати на приписи про самостійний демонтаж незаконно встановлених кіосків, доводячи справу до силового протистояння з комунальними службами.

Міський голова Києва попередив торговців, що наступного року для всіх, хто залишиться легально торгувати, буде запроваджено єдиний архітектурний тип МАФів. Про це влада міста веде розмови щонайменше чотири роки, тож новиною для торговців це не стане.

Вл. інф.

Часопис шрифтом Брайля

Волинські журналісти видали першу неспеціалізовану газету шрифтом Брайля українською мовою. Презентація тижневика «Сім'я і дім» для людей з вадами зору відбулася в Луцьку. Видання здійснив холдинг «CID MEDIA GROUP» у партнерстві з ГО «Генерація успішної дії» і Волинською обласною друкарнею.

— Ідея зробити нашу газету доступною людям з вадами зору виникла тоді, коли в Луцьку з'явилася можливість здійснювати поліграфію шрифтом Брайля, — розповіла головний редактор газети Наталія Пахайчук. — Тираж першого номера «Сім'ї і дому» шрифтом Брайля становить 30 примірників і буде безплатно розповсюджений адресно. Зокрема, надійде до місцевої організації УТОСу і Крупівського навчально-реабілітаційного центру для дітей з вадами зору. Фінансові витрати, пов'язані з друком газети, узяв на себе холдинг «CID MEDIA GROUP» у рамках корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.

— Досі незрячим були доступні тільки видання УТОСу шрифтом Брайля, — зазначив голова Волинської обласної організації ГО «Генерація успішної дії» Віталій Ткачук. — Щоб такі проекти продовжувалися, розпочинаємо збір коштів на принтер «braille box», який здатен за хвилину видрукувати 15 сторінок шрифтом Брайля.

Того дня волинським журналістам було показано і перші в Луцьку меню, віддруковані шрифтом Брайля для кафе «Аліса» і пивного клубу «Карабас-Барабас».

ГО «Генерація успішної дії» звертається до меценатів і небайдужих громадян фінансово підтримати проект «Braille studio».

Реквізити для перерахунку коштів:
ВОО ВГО «Генерація успішної дії»
ЄДРПОУ 37004147
Р-р 26008055511197
МФО 303440 у Волинській філії ПриватБанку.

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

На знімку: ця відвідувачка кафе може прочитати меню за допомогою шрифту Брайля.

Фото надане ВОО ГО «Генерація успішної дії».

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...найстаріший Дід Мороз живе у Тернополі

А народився він у Франції, у Ліонському передмісті Гіні, 6 червня 1938 року, де закінчив 1-й клас. Туди у 1930-х роках батьки Михайла Безпалька — нині найстарішого Діда Мороза України — приїхали з Тернополя у пошуках кращої долі, але у 1945 році, після закінчення Другої світової війни, повернулися до рідного міста.

Михайло Безпалько закінчив театральну студію при Тернопільському драмтеатрі і все життя пропрацював тут актором. У його доробку — понад 300 ролей. Та головний його персонаж — Дід Мороз. Понад 60 років актор Тернопільського обласного академічного драмтеатру імені Т. Шевченка Михайло Безпалько вітає дітей з Новим роком. Кар'єру зимового чарівника він розпочав у 1956 році — щойно прийшов на роботу в драмтеатр.

Свого часу ремесло доброго дідуся Михайлу Безпальку передав актор Іван Яроцький. Саме ця роль для нього є найулюбленішою і найвідповідальнішою. Таку відданість зимовому казковому персонажу належним чином оцінили й представники Книги рекордів України, вручивши йому диплом за «найбільшу кількість Нових років в образі Діда Мороза».

Відтоді жодне новорічне свято не минає без його участі. До слова, за часів незалежної України творчий доробок Михайла Безпалька поповнився ще однією роллю — Святого Миколая. Їй уже також понад чверть століття.

Роль Санта-Клауса актор не виконує, каже, звик до колишнього радянського персонажу — Діда Мороза. А ще дякує подрузі — Снігуроньці, яка допомагає йому створювати свято для дітлахів.

Актор, а тим паче Дід Мороз, як вважає Михайло Безпалько, має бути добрим психологом і гарною людиною. Адже і діти, і дорослі хочуть вірити у новорічну казку...

Галина МИКОЛИН.
Тернопільська область.

...назвуть площу на честь Святого Миколая

Топонімічна комісія запропонувала хмельничанам долучитися до обговорення пропозиції щодо присвоєння одній із площ міста імені Святого Миколая. У цьому місці завжди збирається чимало дітей, там розташовані металеві скульптурні композиції, дитячий ігровий майданчик, влітку діють атракціони, взимку встановлюється новорічна ялинка. А оскільки Миколай вважається покровителем дітей, то цілком доцільно так назвати цю площу, вважають у комісії. Щоб вона стала ще привабливішою, управління житлово-комунального господарства міської ради виготовило проект капітального ремонту. В новому році заплановано відремонтувати фонтан й укласти тротуарну плитку.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

...велопробіг подарував казку

Днями у Кривому Розі пройшов велопробіг Дідів Морозів. Уже п'ятий рік поспіль акцію організовує громадська організація «Ukrainian Bike Family».

Крім Дідів Морозів, у велопробігу беруть участь і Снігуроньки. Всі вони готують подарунки для малечі, одягають святкові костюми, прикрашають велосипеди новорічним «дощиком», адже везуть дітям казку. На шляху велопробігу новорічні чарівники відвідали всі святкові ялинки Кривого Рогу та заїхали у два центри соціально-психологічної реабілітації дітей. Діди Морози провели різноманітні конкурси з призами, дарували гарний настрій не тільки кожній дитині, а й вихователям.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.
Дніпропетровська область.

Віряни різних конфесій Верхньодніпровського району Дніпропетровщини одночасно провели молебні за мир в Україні (Олена ЧЕРНЯВСЬКА)

На першому поверсі адміністративного приміщення Тернопільської обласної ради та облдержадміністрації відкрили унікальний пам'ятний знак Героям Небесної Сотні та Героям АТО. Він обладнаний мультимедійною системою, завдяки якій можна отримати інформацію про кожного з понад ста загиблих на Майдані та більш як 2,5 тисячі загиблих на сході України в АТО. Серед Героїв — 87 з Тернопільщини. Участь у відкритті меморіального знаку взяли керівники області, військові, громадськість Тернопілля. Освятили його та відправили поминальну панахиду священнослужителі різних конфесій, *повідомляє наш кореспондент Галина Миколин*

Любов, гармонія і модернізація

Музичне життя України свідчить про зростання уваги громадськості до філармонійно-концертної справи. Духовне оновлення «постмайданної» країни ставить якісно нові вимоги до ролі філармонії у системі художньої культури сучасного суспільства. До того ж «комп'ютерна революція» створила цілком нову інтелектуальну реальність, що також впливає на комунікаційні процеси в сфері музичного мистецтва.

На думку фахівців, виявом новітнього модусу музично-виконавської та концертно-просвітницької діяльності є Чернігівський обласний філармонійний центр фестивалів та концертних програм. Пропонуємо розмову з генеральним директором — художнім керівником цього центру Сергієм ТЕРЕБУНОМ.

— Створений 2000 року, наш колектив мусив вирішувати низку проблемних питань. Зокрема: чи виконує сучасна філармонія свою головну просвітницьку місію? Що визначає художній рівень концертних програм, особливо естрадних? Чи організаційно-художні засади нашої діяльності відповідають зростаючим вимогам слухача? Чи є організаційно-правова база для підтримки тих, хто пропагує народну музику, музичну класику, зокрема українську? Як конкретний суб'єкт філармонійного процесу використовує свої організаційно-творчі можливості для утвердження свого основного призначення? Того призначення, що закладене в самому терміні «філармонія» (від грецького любою + гармонія).

— А чому ці питання постали саме у 2000-му?

— Бо вже у 1990-х роках стала очевидною криза гастрольно-концертної діяльності. Тоді істотно зменшилися дотації на філармонійну справу. Практична ліквідація планово-дотаційної системи організації гастрольно-концертної діяльності та ліквідація об'єднання «Укрконцерт» негативно вплинули на цю сферу по всій країні. Недостатня насиченість концертного середовища вплинула на смаки слухача — він втратив інтерес до класичної музики і переорієнтувався на розважальну масову культуру, різноманітні комерційні шоу.

— Отже, ці питання стали орієнтиром подальшої діяльності центру?

— Так, на цій основі ми почали структурування професійно-музичного процесу. Були створені окремі структурні підрозділи музично-виконавчої сфери: духовий оркестр, камерний хор ім. Д. Бортнянського, оркестр народних інструментів «Гармоніка», симфонічний оркестр «Філармонія». Затим названі колективи було зведено в єдину концертну установу — комунальне підприємство «Обласний філармонійний центр фестивалів та концертних програм» зі своїм статусом і матеріально-технічною базою.

Саме на цей час припало широке нарощення підготовки мистецьких кадрів навчальними закладами області, передусім Чернігівським музучилищем ім. Л. М. Ревуцького.

Пошуку альтернативних форм поширення музичного мистецтва за нових умов сприяла наявність у регіоні висококваліфікованих музичних кадрів: Л. Бондарука, М. Сукача, А. Ткачука, В. Суховерського, В. Дашковського, В. Фалалеєва, В. Соломахи, Р. Борща та інших. Їх підтримала мистецька еліта Києва — Д. Остапенко, О. Тимошенко, А. Авдієвський, В. Рожок, Є. Савчук, А. Лащенко, Л. Дичко, М. Кречко, О. Жигун та ін.

Нові соціально-економічні умови сформували низку проблемних вимог, які треба було вирішувати у рамках регіональної програми розвитку філармонійно-концертної діяльності, спрямованої на відродження української національної культури, популяризації нашого та світового музичного мистецтва.

— Можете навести конкретні приклади цього процесу?

— Охоче. Академічний симфонічний оркестр «Філармонія» (художній керівник та головний диригент — Микола Сукач) яскраво виявляє себе в організації міжнародних фестивалів класичної музики «Сіверські музичні вечори» за участю провідних вітчизняних і зарубіжних виконавців. Важлива подія у музичному житті області — перше виконання спільно з хоровою капелою «Думка» низки класичних творів. Академічний камерний хор імені Бортнянського здійснив унікальний проект — запис усіх хорових концертів геніального українського композитора Дмитра Бортнянського. Академічний ансамбль пісні і танцю «Сіверські клейноди» (художній керівник та головний диригент — Сергій Вовк) є прикладом новітніх пошуків у галузі музичного фольклору. Академічний народний хор (художній керівник та головний диригент — Володимир Коцур) грунтує свою діяльність на мистецьких принципах пісенної культури Чернігівщини.

Подібне можу сказати і про духовий оркестр, капелу бандуристів ім. О. Вересая.

З творчих шукань нашого філармонійного центру виник новий мистецький колектив — джазовий оркестр (керівники Микита Гірня та Дмитро Теребун), його створено, до речі, без залучення додаткового бюджетного фінансування. На самоокупності працюють також дитячі мистецькі студії при хорі ім. Д. Бортнянського та при ансамблі «Сіверські клейноди».

— В останньому сезоні філармонійний центр запровадив фортепіанний та вокальний абонементи. Який результат?

— Європейська практика абонементної системи довела ефективність. Лише у нашому фортепіанному абонементі слухачі мали неповторне спілкування з відомими музикантами України (Л. Марцевич, Г. Дем'янчук, А. Кащенко, Ю. Кот). Абонементна робота дуже сприяє розв'язанню низки взаємопов'язаних фінансових і творчих проблем.

— Що потрібно для поліпшення філармонійно-концертної справи в цілому в Україні?

— Відповідні державні органи повинні розглядати філармонійно-концертні заклади як духовний арсенал для поширення культурних цінностей із позиції українотворення. Тобто поширення духовного продукту, що твориться українським митцем у своїй державі. Оскільки звичні форми концертного життя зазнали впливу технопрогресу, думаю, треба провести загальнонаціональну дискусію на тему «Філармонія і час». Корисним був би обмін досвідом роботи всіх філармоній України. Вважаю, один із пленумів Національної всеукраїнської музичної спілки варто присвятити проблемам поліпшення філармонійно-концертної справи в Україні.

Концертні виконавці Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

Розмовляв
Володимир ГАЛЬЧЕНКО.

Нев'януча слава Романова

ТВІЙ РІДНИЙ КРАЙ

Потрапила мені до рук книга Юрія Сороки «Романів. Історичне минуле і сучасне волинського села». Це історико-краєзнавче видання одразу ж привабило мене, бо й сам я належу до волинян (народився на теренах колись Великої Волині), отож клич предків не дає мені супокою, коли торкаюся рідних джерел. Одразу ж скажу, що своєю самобутньою книгою автор дуже зігрів моє читацьке серце.

Юрій Михайлович Сорока, доктор історичних наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка — добре знана в наукових колах особистість. Його перу належить майже сто наукових праць з історії української державності та історії західноукраїнських земель. У цьому ряду осібно стоїть дослідження «Романів». То не просто науково-пізнавальна розвідка про історію рідного села, що з давніх-прадавніх літ укоренилося неподалік Луцька, крізь її призму чітко проглядається велика, почасти сумна й трагічна історія волинських сіл загалом.

Саме розташування села окреслило йому долю історично насичену, складну й тернисту, що яскраво зафіксовано в таких розділах книги, як «Із сивої давнини», «Романів у XIV—XVIII століттях», «У складі Волинської губернії». Читачеві, безумовно, буде цікаво довідатися, що свою назву село прибрало ще в період між 1195—1200 роками. Саме в ті часи князь Волинської землі, а згодом Волинсько-Галицької держави Роман Мстиславович дав своє ім'я кільком сільським поселенням, у тому числі й Романову, що під Луцьком — вдало географічно розташованому на торгівельно-економічному східному шляху краю.

Юрій Сорока на основі численних археологічних, літописних, архівних, писемних та усних джерел зумів наповнити книгу багатьма унікальними фактами, які тісно пов'язують Романів із значними історичними подіями і за часів незалежного існування Волинсько-Галицької держави; і в русько (україно)-литовському періоді, що тривав аж до 1569 року, коли Литва остаточно об'єдналася з Польщею; і в пору феодально-кріпосницької системи Речі Посполитої; і тоді, коли Волинь, як і інші українські землі, на довгі віки відійшла до Росії. Отже, Романів був свідком і величного, і трагічного. Серед знакових подій, до яких було причетне це знатне село, автор виокремлює з'їзд володарів держав Центральної та Східної Європи, що став першою спробою організації колективної безпеки європейських держав і був першим зібранням представників двох світів — східного й західного, які тривалий час через монголо-татарську навалу були ізольовані один від одного. Центром цієї історичної події, яка відбулась у січні 1429 року і тривала кілька тижнів, став Луцьк, куди з'їхалися високі гості. За свідченням літописця, їх разом із почтом зібралося 15 тисяч осіб. Зрозуміло, що Луцький замок не міг усіх їх розмістити, тому частина чиновного люду вимушена була оселитися в ближніх селах, у тому числі й у романівській окрузі.

Автор пише і про участь романівців у Великій українській національно-визвольній козацько-селянській революції 1648—1676 років, коли вся Волинь вирувала масовим покозаченням, повстаннями, формуванням бойових сотень і навіть козацьких полків. В епіцентрі цих подій був і Романів, жителі якого активно влилися в народне річище повсталого українського люду проти свавілля польської шляхти. Романівці брали активну участь і в знаменитій битві під Берестечком.

Багато війн пронеслося за тисячолітню історію над рідним селом автора книги. Та особливі грози над ним нависли в Першу й Другу світові війни. Кров холоне в жилах, коли перечитуєш прізвища романівців, які загинули на полях битв із фашизмом. Їх — 89 осіб. Багато хто з них був молодим, необстріляним. Вони потрапили на війну після визволення Волині і невдовзі й загинули — на полях Білорусі, Польщі, Прибалтики, змиваючи, за словами політкомісарів, «безчестя перебування під фашистською окупацією».

Попри всі лихоліття, страждання, визиски, Романів жив, трудився, дедалі міцніше утверджувалися його трудівники на своїй землі. Виростали покоління за поколіннями, в селі переплітались і польська, і чеська, і німецька, й інші культури, але корінне населення сприяло порозумінню, збереженню віками намоленого стрижневого кореня романівських волинян-українців з їх традиціями, звичаями, піснями, працелюбством, добротою, чесністю, злагодженістю, умінням поважати інших. Може, саме це й посприяло тому, що свого часу село виросло до волосного адміністративного центру, куди входило 35 сіл, фільварків та колоній. Тут у XVIII столітті було відкрито двокласне міністерське народне училище, а потім ще й церковно-парафіяльну школу. Значно пізніше, вже за Січових стрільців, у Романові відчинить двері перша українська школа. На початку 1921 року тут запрацювала «Просвіта», яка стала центром українського культурного життя на селі.

Ось такими промовистими фактами рясніє ця надзвичайно цікава книга, що стала першим узагальненим дослідженням романівської історії. Вона густо пересипана фотодокументами, багатьма знімками, що увійшли до розділу «Романівська фотохроніка». З них постають красиві, горді, мудрі й мужні обличчя односельців, які творили й творять історію села, попри всілякі перепони й перестороги, що випали на їхню долю вже у повоєнний час, коли людей батогом заганяли в колгосп, нещадно розправлялися з інакодумцями, з «буржуазними націоналістами». Між іншим, у Романові не раз з'являвся сам Роман Шухевич (Тарас Чупринка). Він переховувався тут ще в липні 1949-го і під час Різдвяних свят 1950 року, за два місяці до своєї загибелі.

Перечитуючи цю глибоко наукову, а водночас публіцистично-пізнавальну книгу, переймаєшся гордістю за наших людей, які все витримали й зберегли свої найбільші духовні цінності, честь і славу рідного села. Нині романівці творять нову історію, вже в незалежній Україні. Їм, як і всім нам, непросто, але їхні погляди спрямовані вперед. Вірить у творчі сили своїх односельців і їх шанований земляк Юрій Сорока. Свою віру він вкладає в такі щемні рядки: «...В дитячому садку села Романів відкрилася нова група — Іванки, Марійки, Оленки, Ірини, Юрчики, Михайлики та їх однолітки, коріння батьків, дідів і прадідів яких переплелось у Романівській землі, з кожним кроком все твердіше входять у життєвий простір села, Волині, України, всього світу. Їм випала доля відкривати і розбудовувати третє тисячоліття, творити нову славу прадавнього Романова».

Здається, краще й не скажеш!

Андрій **МЕЛЬНИЧУК.**

Жити в спорті, а не в закладі для людей похилого віку

Груднева сесія Дніпропетровської обласної ради внесла поправки до бюджету 2016 року. Скорегувати головний фінансовий кошторис області — уже під завісу року — депутатський корпус спонукав подвиг земляків-параолімпійців. Ніколи ще дніпропетровські параолімпійці не привозили додому стільки медалей — 30. Їх зустрічали на дніпропетровській землі як супергероїв, а обласна влада пообіцяла гідно винагородити фінансово. І ось час розплати настав… Депутати проголосували за виділення призерам Ріо 1 мільйона 800 тисяч гривень. «50 тисяч за золоту медаль, за срібну й бронзову, відповідно, трошки менше», — прокоментував значне коректування бюджету голова обласної ради Гліб Пригунов.

Уже призер олімпіади: підготовка до чемпіонату світу.

«Кішечка» виявилася бійцем

Зоя Овсій не привезла з Ріо золото. Зате вона доставила із-за океану срібло і бронзу. Там, у Південній Америці, ця маленька, схожа на підлітка, дівчина зчинила справжній переполох серед суперниць. «Кішечка», яку «витягла з мішка» її тренер Марина Максимова, виявилася справжнім бійцем. Намагаючись вивести суперницю з рівноваги, похитнути її дух, американські спортсменки перед фінальною битвою почали дражнити Зою. Але дівчину це не збентежило, а, схоже, навіть додало сил: вона виросла не в тепличних умовах і давно навчилася «тримати удар». Зрозумівши за першими результатами Зої, що майже невідома українська спортсменка сильніша від неї, одна з американок «зробила три бублики». Тобто здалася без боротьби, метнувши клаб (булаву) за поле. Зоя, котра розірвала в Ріо ланцюжок з трьох беззмінних лідерів у метанні клаба — англійки й двох американок — поступилася лише представниці Великої Британії Джоанне Батерфільд, яка повторила свій світовий рекорд. А Зоя встановила особистий, що не набагато поступається англійському.

«Інші спортсмени показують на тренуваннях результати, гідні світових першостей. А на змаганнях «здуваються». Я не раз чула від свого тренера: ти можеш бути слабкішою фізично від свого суперника, але якщо сильніша духом — обов'язково переможеш. Ми готувалися із Зоєю перемагати. Так воно й вийшло», — каже Марина Максимова. Згадуючи свою першу в житті Олімпіаду, Зоя зазначає, що її мужня тренер, котра наділяє упевненістю свою вихованку, не втрималася від сліз, коли зрозуміла: вони таки зробили це — завоювали медаль, і навіть срібну. Прослизилася і Зоя, хоча інтернатське життя давно навчило її не плакати...

Інтернат на Чичеріна

Те, що сталося із Зоєю Овсій кілька років тому, можна порівняти з початком казкової історії... Втім, тоді вона навряд чи припускала, що запитання людини, яка схилилася над нею, тією, що сидить в інвалідному візку: «Дівчино, хочеш займатися спортом?» — та її відповідь — миттєва, без роздумів: «Так, звичайно, хочу!» — приведе її до параолімпійської збірної України.

Тоді Зоя, котра щойно закінчила школу, готувала себе до іншого шляху, який, на жаль, призначений більшості вихованців дніпропетровського «будинку-інтернату на Чичеріна» — закладу, де вчаться й живуть до повноліття діти «з особливими потребами». Так з деяких пір пропонує називати людей з інвалідністю наше коректне суспільство, не зовсім, щоправда, розуміючи, що таке ці «особливі потреби». Схоже, цього не розуміють і самі люди на візках, котрі бажають жити, як усі, і не вимагають для цього жодних особливих привілеїв і преференцій, якими вже точно не можуть вважатися пандуси, ліфти й зниження тротуарів, звичні у всіх країнах, крім нашої.

Зоя, прикута до візка вродженою хворобою — артрогрипозом — мала розділити долю сотень сиріт-інвалідів, які перетворюються з вихованців «будинку на Чичеріна» на «вихованців будинку для людей похилого віку», що живуть у замкненому світі свого соціального центру в передмісті Дніпра. Замкненому тому, що багато років наша країна робила вигляд, що серед її громадян немає людей на візках, і тому не вважала за потрібне створювати їм умови для вільного пересування скрізь, а не тільки в «місцях, відведених для інвалідів» типу того самого «будинку для людей похилого віку». Тільки в середині 80-х років на вищому рівні було ухвалене рішення про створення спортивних клубів і товариств для людей з інвалідністю. Представник такої організації й запитав 16-літню Зою Овсій, чи не хоче вона спробувати себе в інваспорті? І почув миттєву відповідь: «Так, звичайно, хочу!». Розмова відбулася в Євпаторії, у центрі реабілітації інвалідів, три роки тому.

Та, що не вміла плавати, не злякалася води

Часом, не утримуючи в своїх слабких, покручених хворобою, руках спочатку іграшку, потім книжку чи гантельку, Зоя запитувала себе: чому вона така? І знаходила відповідь у минулому, у якому був Чорнобиль, де тато ліквідовував наслідки аварії й «набрався радіації», яка у такий страшний спосіб зіпсувала тільце Зої ще в утробі матері, тому батьки відмовилися від донечки в пологовому будинку. Чому відмовилися від неї мама і тато, вона не запитувала себе, тому що питання на цю відповідь знайти було неможливо. Втім, набагато пізніше, коли Зоя стала майже дорослою, мама і тато вирішили поновити свої батьківські права, але дівчинка відмовила їм у цьому, нічого не запитуючи. Вона зберігає тільки одну-єдину світлину батьків, за якою порівнювала свою зовнішність: очима «пішла» у тата, а підборіддям — у маму.

У романах такі підборіддя, як у Зої, називають рішучими. Імовірно, саме хлоп'яча зовнішність дівчини, яка викриває наявність характеру, і змусила звернути на неї увагу представників інваспорту. Зою взявся тренувати Руслан Максимов, з іменем якого в нашій країні пов'язують розвиток академічного веслування в інваспорті. Познайомившись із тендітною дівчиною, на вигляд — підлітком, попрацювавши із Зоєю спочатку в спортзалі, а потім посадивши в човен — аутригер, Руслан Юрійович скоро зрозумів, що з його вихованки може вирости чемпіонка. Головне — Зоя сама жадала цього «росту», у принципі, ще не заглядаючи далеко вперед і не прогнозуючи своє майбутнє, а ретельно працюючи і не перестаючи дивуватися повороту долі, що перетворила її інвалідний візок — на стрімке легке каное, а весло — начебто б на крило... Тому вона, та, що не вміла плавати, навіть не злякалася води...

Руслан Юрійович щодня, а то й двічі на день забирав вихованку з «будинку для людей похилого віку» і відвозив туди після тренувань. Йому допомагала дружина Марина Олексіївна, спортсменка-легкоатлетка, учасниця Пекінської параолімпіади, котра вже завершувала свою кар'єру в інваспорті через травми. І вже скоро Зоя досягла таких результатів, що одержала право брати участь у міжнародних змаганнях. Її дебют на чемпіонаті світу в Москві був блискучим: Зоя стала бронзовим призером у своїй класифікації, її включили до збірної країни з веслування, а президент країни «поклав» їй річну стипендію за медаль на чемпіонаті світу. На жаль, коли Руслан Юрійович і Зоя вже ретельно готувалися до Ріо, маючи всі шанси потрапити на Ігри в Бразилію, надійшла новина про те, що аутригер виключили з олімпійської програми...

Від розчарування до перемоги

У принципі, Зої не раз доводилося зазнавати в житті розчарувань... Одного разу вихованців будинку-інтернату повезли на море на Арабатську стрілку, але директор дитячого табору навідріз відмовилися приймати «візочників» на тій підставі, що територія не пристосована для таких дітей. І дітей повезли назад до інтернату... Але те дитяче розчарування не йшло в жодне порівняння з розчаруванням, викликаним рішенням Міжнародного параолімпійського комітету. Були сильно засмучені й Руслан з Мариною, адже вони вклали в Зою багато сил і сподівалися, що їхня учениця здобуде олімпійську перемогу. Заради цього, за великим рахунком, і живуть тренери. Але для зневіри не було часу.

Порадившись на сімейній тренерській нараді, Руслан і Марина вирішили «спробувати» Зою в легкій атлетиці, а саме в метанні снарядів. «Звичайно, я погодилася. Адже спорт став моїм життям», — розповідала Зоя. Руслан і Марина поспілкувалися з приводу переведення Зої з веслування в легку атлетику з начальником Дніпропетровського регіонального центру з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» Оленою Зайцевою і, отримавши її добро, взялися до тренувань. Руслан обладнав сектор для метання на території спортивної школи «Колос», замовив у майстрів спеціальний візок, призначений для спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарата. Виконане за спеціально розробленими кресленнями, воно передбачає особливості й можливості організму Зої й дещо нагадує трон...

Головним тренером стала Марина, яка має досвід тренувань і виступів у легкій атлетиці. Цей досвід плюс завзяте бажання Зої «жити в спорті», а не в «будинку для людей похилого віку», не забарилися позначитися на результатах. Уже через місяць Зоя гідно виступила на чемпіонаті України з легкої атлетики. У принципі, їй не було з ким суперничати очно. Зоя з її важким ураженням опорно-рухової системи стала єдиною представницею у своїй класифікації — Ф-51 — не тільки в метанні, а й взагалі в легкій атлетиці! Тому Зої довелося змагатися не з «живими» спортсменками, а з результатами, які показують у її класифікації спортсменки з інших країн. У травні Зоя успішно виступила на міжнародному турнірі у Швейцарії, де одержала міжнародну довічну класифікацію — щось на кшталт безстрокового пропуску у великий інваспорт. А те, що він дістався їй по праву, підтвердив виступ Зої в Ріо, де вона виборола срібло в метанні клаба і бронзу — у метанні диска.

Чи спочиває вона на лаврах, поклавши під бік дві олімпійські медалі? Ні, звичайно. Попереду — нова мета: чемпіонат світу з легкої атлетики у Великій Британії, який відбудеться влітку. Марина і Руслан вірять, що їх вихованка знову повернеться додому з медалями. Втім, можливо, і не тільки вона. Нині тренери готують до виступів нового вихованця — Руслана Борисова, волонтера і учасника АТО, якого війна посадила в інвалідний візок. «Ми тільки-но побачили його, одразу зрозуміли — наш хлопець», — кажуть тренери.

Ольга ПЕРОВА.
Фото автора.

ДОСВІД

Безробітні мають доступ до безплатної правової допомоги

Про це на брифінгу заявили директори Закарпатського обласного центру зайнятості Юрій Фущич і Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Закарпатській області Василь Попадинець, підписуючи угоду про співпрацю.

Як зазначив Юрій Фущич, угода передбачає «консолідацію зусиль обох сторін з метою реалізації ефективної державної політики у сфері зайнятості населення та розширення доступу до безоплатної правової допомоги для громадян, зокрема, і для осіб, котрі звертаються до центрів зайнятості області».

У рамках співпраці передбачено проведення низки освітніх заходів для різних категорій населення. Зокрема, уроки та вікторини для учнів, семінари з правових питань для безробітних, роз'яснення і консультації із питань реалізації і захисту прав людини. Такі заходи відбудуться у всіх центрах зайнятості області та окремих загальноосвітніх школах. Отже, відтепер всі зацікавлені мають доступ до безоплатної правової допомоги, що сприятиме кращій реалізації права громадян на працю та інших трудових прав.

Ознайомитися з графіками і місцем проведення заходів можна на веб-порталі обласного центру зайнятості.

Василь Попадинець наголосив, що нині чимало закарпатців мають проблеми правового характеру, але не знають, куди звернутися, аби їх вирішити. Часто їм бракує грошей для захисту своїх інтересів. Фахівці ж структурних підрозділів системи безоплатної правової допомоги на Закарпатті завжди готові надати краянам фахові юридичні та правові консультації і роз'яснення, а в разі потреби забезпечити захист інтересів у суді.

«Слід зазначити, що фахівці бюро надають дієву допомогу тим краянам, які її найбільше потребують. Приміром, минулого тижня до Великоберезнянського бюро зателефонував чоловік, який попросив допомогти оформити йому субсидію. Оскільки він інвалід, то фізично не міг звернутися у відповідний державний орган. Фахівці відвідали чоловіка в лікарні та з'ясували, що він не користується соціальними пільгами, перебуває у скрутному матеріальному становищі й не має можливості придбати інвалідний візок, тому вирішили, крім надання йому правової допомоги, сприяти і в наданні соціальної. Працівники бюро допомогли інваліду написати заяву в селищну раду на отримання одноразової фінансової допомоги, а також заяви до терцентру соцзахисту населення Великоберезнянського району на отримання інвалідного візка і субсидії. У результаті чоловік отримав фінансову допомогу та візок, а також йому була призначена субсидія, — повідомив В. Попадинець. — Досвід діяльності бюро свідчить не лише про потребу громади у безоплатній правовій допомозі, а й про тенденцію довіри людей до системи безоплатної правової допомоги загалом».

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Ти можеш бути слабкішою фізично, але якщо сильніша духом — обов'язково переможеш

Наступного року мінімальна академічна стипендія становитиме 1100 грн., а підвищена — 1600 грн., *інформує Інтерфакс-Україна.* Тим, хто здобуває гостродефіцитні для України інженерні спеціальності (гірнича і нафтогазова справа), майбутнім учителям математики, інформатики, природничих наук, виплати підвищать відповідно до 1400 та 2360 гривень. Таке рішення ухвалено на засіданні уряду. Питання про те, який відсоток студентів зможе претендувати на стипендії, залишається відкритим

Будинок учителя: педагогічна проза і рафінадна мрія

Виховання через мистецтво — одне з ключових завдань закладів позашкільної освіти. Величезний досвід такої креативної педагогіки має «Київський міський будинок вчителя». Тут започаткували низку цікавих мистецьких проектів, які отримали схвальні відгуки в Україні і за кордоном.

Разом із директором Будинку вчителя Русланою Рудковською ми розглядаємо дитячі малюнки, колажі та дивуємося нестримній фантазії авторів.

— Дитяча творчість — цікавий та невичерпний матеріал для досліджень психологів і педагогів, — каже пані Руслана. — Ось, наприклад, ми спробували створити «гендерний малюнок». Поділили аркуш навпіл і запропонували двом авторам — хлопчику і дівчинці — по черзі їх заповнити. Таких полотен і таких авторів було чимало. Хтось розпочинав малюнок, хтось — завершував. Так з'явився і цей меч, оповитий квітами. Жоден із юних художників не поставився до пропозиції зневажливо і не відмовився довершити втілення чужого задуму. Попри гендерні відмінності.

Мистецтво не лише дарує естетичну насолоду, а й лікує душі. Цього року Будинок учителя запропонував київським школярам намалювати вітальні листівки для однолітків із Донбасу. Проект «Новорічна листівка для друга на Сході» було успішно реалізовано. Листівки передали адресатам під час презентації фотовиставки «ТЕ, ПРО ЩО ВАЖКО СКАЗАТИ», у якій брали участь діти-переселенці.

У Будинку вчителя давно збирають колекцію дитячих малюнків і колажів. «Діти — учасники проекту — були вражені можливостями колажу як жанру, — зауважує завідувач культмасового відділу Будинку вчителя Алла Риженкова. — У цій техніці створюють свої мистецькі роботи навіть монарші особи. Наприклад, королева Данії».

У листопаді цього року «Київський міський будинок вчителя» в особі Марини Захарченко — завідувача відділу з роботи з молоддю — вперше представив свої напрацювання на Міжнародній конференції Podium Pestalozzianum-2016. «Вона щороку проходить у Швейцарії. На цьому майданчику освітяни обговорюють найактуальніші проблеми, — розповідає Руслана Рудковська. — Під час конференції ми передали до архіву дитячого малюнка Педагогічного університету Цюріха роботи київських школярів. Це надзвичайно цікаві речі. У Цюріху збирають дитячі малюнки, починаючи з кінця 19 століття, і нещодавно розпочали оцифровку цих робіт. Якась частина вже виставлена для ознайомлення у «всесвітній мережі».

Директор Будинку вчителя Руслана Рудковська.

Власну колекцію дитячих малюнків Руслана Рудковська почала збирати ще коли працювала вчителем. «А до Швейцарії ми передали п'ять малюнків, які виставлялися у 2015 році в Мистецькому арсеналі в межах проекту «Код Малевича», — розповідає вона. — Роботи виконані на темному тлі, що дуже зацікавило наших закордонних партнерів. У швейцарській колекції таких ще не було. Ми домовилися, що в оцифрованому вигляді наш Будинок учителя незабаром отримає частину великої колекції Педагогічного інституту Цюріха».

«Спеціально до конференції Podium Pestalozzianum-2016 ми підготували і надрукували буклет німецькою мовою — розповіли про свою мету та найцікавіші проекти, — пригадує Руслана Рудковська. — Зокрема, про проведений у Будинку вчителя воркшоп «Гравюри Дюрера». Це був міждисциплінарний проект (художня культура плюс іноземна мова): діти знайомилися з творчістю видатного художника і водночас мали можливість вдосконалити свої знання з німецької. На завершення ми запропонували їм відчути себе співавторами відомого шедевра: розмалювати пастеллю копію гравюри Дюрера «Меланхолія», яку, до речі, мистецтвознавці вважають однією із найзагадковіших і найскладніших для розуміння».

У кабінеті Руслани Рудковської на маленькому столику стоїть невелика цукрова копія Будинку вчителя. Це — подарунок від фонду «Ізоляція» та одного з міжнародних проектів. Скульптура із шматочків рафінаду була розміщена у центрі інтерактивної інсталяції «Цукрова демократія», яку створювали і показували в Києві. «Наша будівля дуже сподобалася ірландському скульптору Брендону Джеймісону, — розповідає Руслана Рудковська. — Разом зі своїм колегою Марком Ревелзом він протягом кількох років будував цукрові архітектурні шедеври у Парижі, Лондоні, Пекіні. У Києві вони віддали перевагу Будинку вчителя, де у 1917—1918 роках засідала Центральна рада і який асоціюється з місцем, де культура і освіта мають творити демократію. До речі, у травні наступного року Брендон Джеймісон знову відвідає Київ і, можливо, ми умовимо його провести в Будинку вчителя майстер-клас для молодих митців».

Та дійсність не завжди «рафінадна». Споруда Будинку вчителя потребує реставрації, перш за все — скляний купол. «Проект уже розробляється, і нас попросили написати свої побажання, — розповідає Руслана Рудковська. — Звичайно, ми хочемо «всього і одразу» — щоб не тільки врятували купол і відреставрували фасад, щоб впорядкували наш внутрішній дворик, щоб з'явилися у нас творчі майстерні та кімнати для психологічного розвантаження педагогів. Мріяти ж не заборонено! Було б чудово, якби наші великі зали перетворилися на виставкові центри, де студенти мистецьких вишів столиці могли б безплатно виставляти свої роботи».

Цікавою особливістю цього закладу є те, що на його базі працюють гуртки та студії не лише для дітей, а й для дорослих. Наприклад, хор для «людей елегантного віку» — ветеранів педагогічної праці. І це теж варто врахувати. У планах на наступний рік — виставка косівської кераміки, ляльок-мотанок, книжкової та станкової графіки, петриківського розпису. Нині тут можна побачити гобелени молодої житомирської художниці Ольги Дідківської.

Наступного року в Україні відзначатимуть сторіччя Центральної Ради, тож педагогічна громадськість сподівається, що уряд та місцева влада знайдуть достатні кошти на збереження цієї архітектурної пам'ятки державного значення.

Анна ЛУКАНСЬКА.
Фто ЮРІЯ ПЕРЕБАЄВА.

У Київському міському будинку вчителя триває виставка гобеленів житомирської художниці Ольги Дідківської.

«Ракетний щит» Нової української школи

Як співавтор концепції і координатор проекту «Нова українська школа», я категорично не можу погодитись з точкою зору народного депутата України Олександра Співаковського щодо шляхів реформування середньої освіти, оприлюдненою 20 грудня в статті «Нова українська школа — шлях до інтелектуального «роззброєння» українців?»

Пан Співаковський стверджує, що реформувати «потрібно не систему, а лише зміст, наповнення». Проте не менш важливими від нового змісту освіти, заснованого на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві, є й інші вісім ключових компонентів «формули» Нової школи: педагогіка партнерства учнів, учителів і батьків; умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно; орієнтація на потреби учня в освітньому процесі; наскрізний процес виховання, який формує цінності; нова структура школи, яка дозволяє добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя; децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію; справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти; сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків як в стінах навчального закладу, так і поза ними.

Дивує також «викриття» пана Співаковського щодо руйнівних намірів авторів Концепції, бо її прикінцеві розділи пропонують якраз поступову стратегію її впровадження. Це навіть спонукало Прем'єр-міністра закликати до перегляду динаміки змін. «Моя особиста думка — графік впровадження реформи має бути більш інтенсивним... Адже, якщо порахувати наші втрати від негативних тенденцій, які ми вже спостерігаємо у нашому суспільстві, з інвестиціями в освіту, то втрати будуть більші», — зазначив він.

Можна сумніватися, обираючи шляхи і способи — особливо за природної розмаїтості в умовах децентралізації, треба шукати рівноваги якості освіти та справедливого доступу до неї, годі заперечувати проти закоріненості освітніх систем у національні традиції. Варто навіть віддати належне досягненням українського шкільництва — і опертися на них.

Але не можна погодитися з безпідставним протиставленням компетентностей знанням. Адже компетентності за визначенням поєднують знання з уміннями та ставленнями. Незрозумілим є також джерело занепокоєння щодо підходів до пропонованої Концепцією організації освітнього процесу в Новій українській школі: зокрема, коли вивчатимуть таблицю множення, і панування ігрових методів, і освітній рівень вчителів початкових класів, навіть досвід американських публічних шкіл (їхнє місце в освітній системі Сполучених Штатів насправді назагал не заслуговує аж такого нищівного вердикту — але ж ми тут не про них).

Хочу всіх заспокоїти: йдеться якраз про спонукання вчителів (а вчитель початкових класів повинен бути найосвіченішим!) — до пошуку таких підходів, що відповідали б віковим особливостям учнів, щоб у 5—6 класі не починав згасати інтерес до знань. Це стосується як підходів до опанування операцією множення, яке, як і раніше, розпочинатиметься у другому класі, так і занурення у світ читання, розвитку усного мовлення та грамотного письма. І так можна навчатися не лише в школі, а й впродовж усього життя.

«Нова українська школа стане можливою лише тоді, коли ми змінимо саму сутність освітнього процесу — від багаторічних розмов про «компетентнісний підхід» перейдемо до щоденного пошуку таких видів навчальної діяльності, які сприяли б невпинному поступові кожного учня і кожної учениці», стверджує Лілія Гриневич у своєму вступному слові до Основ стандарту загальної середньої освіти, що були оприлюднені 8 грудня у розвиток ідей, закладених у Концепції. Стандарт визначить очікувані навчальні результати школярів за всіма освітніми галузями, розкриє компетентнісний потенціал кожної з них, опише навчальний поступ учнів. До роботи над Стандартом були залучені на конкурсних засадах провідні фахівці з різних академічних середовищ. Розпочинаються активні консультації із професійними спільнотами та громадськістю.

На завершення хотів би зауважити, що Концепція, яка лягла в основу Політичної пропозиції, віддзеркалює ті ідеї, що містяться у проекті Закону «Про освіту», робота над яким із залученням широких кіл громадськості відбувалася здебільшого «на майданчику» Комітету Верховної Ради з питань науки та освіти. На тому ж «майданчику» зараз триває підготовка законопроекту до другого читання. Хотілося б вірити, що це надалі сприятиме узгодженню законодавчої складової з внутрішньою динамікою змін в освітній системі. Щоб якісна освіта була не «привілеєм для обраних», а «соціальним ліфтом» для всіх.

Адже запорукою успішних реформ є розбудова культури співпраці різних зацікавлених сторін.

Роман ШИЯН,
координатор Проекту
«Нова українська школа».

Друкується на вимогу міністра освіти і науки Лілії Гриневич (лист № 1309-1 за 29.12.2016 р.).

У Софії триває дитяча Різдвяна програма

Цьогорічна Різдвяна феєрія у столиці поповнилася ще однією локацією — у Брамі Заборовського Національного заповідника «Софія Київська» відкрили дитячу святкову програму «Чудеса від Святого Миколая».

Триватиме ця програма до 19 січня, тобто протягом усього Різдвяного циклу свят. Для відвідувачів буде проведено понад 60 заходів, зокрема майстер-класи, виставки, святкові концерти, квести, презентації дитячих книг, інтерактивні екскурсії тощо.

«Наша мета — зацікавити дітей традиційною українською культурою, — каже автор ідеї, співробітниця заповідника Лілія Бершова. — Одне з важливих завдань — провести святкові заходи так, щоб юні серця познайомилися, відчули та полюбили справжні українські зимові традиції».

Та найголовнішою принадою святкової програми є унікальна арт-ялинка, ідея створення котрої також належить Лілії Бершовій, колишній донеччанці. Вона хоче, щоб відвідувачі заповідника могли дізнатися багато цікавого про історію та культуру нашої країни. Саме тому й виникла у неї така думка: одягнути різдвяне дерево у незвичні шати — прикраси, зроблені руками майстрів та художників із різних куточків України. Робота тривала два місяці. До акції також долучилися майстри з Польщі.

Розповідає Ірина Бодейчук із Чернівців: «Майстрині буковинського клубу сучасної вишивки «Вечорниці» з радістю відгукнулися на пропозицію надати свої роботи і створили новорічні прикраси для Брами Заборовського, черпаючи натхнення у видатного художника-орнаменталіста Буковини Георгія Гараса. Прикраси виконані в традиційних для Буковини теплих кольорах — помаранчевих, зелених, червоних.

У рамках програми «Чудеса від Святого Миколая» частину авторських іграшок майстри та партнери проекту передадуть до дитячого будинку «Ромашка» у Нікополі, Обласного спеціалізованого будинку дитини Житомирської обласної ради у Новограді-Волинському та дітям із пошкодженої під час обстрілів Новодружеської дитячої школи мистецтв у Лисичанському районі Луганської області. Організатори дитячої святкової програми вдячні майстрам, які взяли участь у виготовленні різдвяних прикрас. «У Брамі Заборовського вперше презентовано таку арт-ялинку, де представлена вся Україна — різноманітна та багатогранна, яскрава та творча. Ми можемо побачити оздоби, виготовлені з дерева, глини, порцеляни, на яких зображено видатні архітектурні пам'ятки, візерунки українських етногруп, Петриківський розпис, дивовижні створіння PrimaMaria (бренду, основою якого є творчість Марії Примаченко) та навіть улюблені герої мультфільму про козаків», — розповідає заступниця генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» Кіра Петрачек.

Лариса ГОНЧАРЕНКО.

Різдвяна арт-ялинка, прикраси для якої виготовили майстри майже з усієї України.

Фото автора.

ДЕНЬ

№ 250 (6504) П'ЯТНИЦЯ, 30 ГРУДНЯ 2016

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, подекуди мокрий сніг. На дорогах ожеледиця. Вітер переважно північно–східний, 7—12 м/с. Температура вночі 3—8 градусів морозу, в Карпатах, подекуди у східних областях 9—14 нижче нуля. Вдень 0—5 градусів з позначкою мінус, на крайньому півдні до 2 тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 30 ГРУДНЯ

■ **1616.** Вийшов у світ Часослов (друкарня Києво-Печерської лаври) — перша друкована книга в Києві. ■ **1922.** На I Всесоюзному з'їзді рад у Москві було урочисто проголошено утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік. ■ **1962.** У Комунарську (нині — Алчевськ) Луганської області введено в дію коксохімічний завод. ■ **1976.** Народився Олексій Буслаєв — старший солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно). ■ **2014.** Загинув у бою під Волновахою (Донецька область) Валентин Драчук — український воїн. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно).

У НОМЕР

Ситуація на Донбасі далека від перемир'я

Епіцентром ворожих атак вкотре стало Приазов'я, зокрема район Широкиного. За даними прес-центру АТО, морпіхів, що боронять це зруйноване селище, бойовики поливали вогнем із гранатометів та мінометів, а надвечір почала стріляти ще й 122 мм ствольна артилерія. Також у секторі «Маріуполь» під вогонь потрапили наші позиції поблизу Водяного, Талаківки, Павлополя та Мар'їнки. У секторі «Донецьк» найгарячішою точкою залишається Світлодарська дуга. Загалом ворог випустив тут понад 30 мін. Також ворожі міни прилетіли в Зайцеве та Новгородське. Водночас наші розвідники зафіксували зосередження резервів бойовиків поблизу Дебальцевого.

«У районі населеного пункту Крута Балка, що на донецькому напрямку, відбулося бойове зіткнення між одним з підрозділів сил АТО та окупантами. Бій тривав майже тридцять хвилин, завдяки злагодженим діям підрозділів сил АТО ворог змушений був відступити. У результаті бою загинув військовослужбовець ЗСУ», — повідомили в прес-центрі АТО.

Яка ситуація на передовій, розповів боєць ЗСУ (місце дислокації — район ДАП): «Ситуація під контролем. Хоча 80-й і 120-й калібр літає у нас над головами регулярно. Також ворог застосовує активно гранатомети та кулемети. Уже сьогодні зранку орки, користуючись погодними умовами — туманом, підповзали упритул до наших позицій. На щастя, вдалося вчасно помітити та щільним вогнем відігнати їх. Думаю, провокацій з їхньої боку побільшає. Куратори бойовиків з РФ знають, як це робити. Принаймні позиції ворожої артилерії нам видно дуже добре. Вони важку техніку підігнали туди, куди не можна стріляти у відповідь, оскільки там місцеві мешканці».

У кадровому пріоритеті — комплектація підрозділів

До 2020 року Міністерство оборони України планує перейти на контрактну службу. Про це заявив на брифінгу в Києві голова підкомітету № 5 Комітету реформ Міністерства оборони України і Збройних Сил України генерал-лейтенант Сергій Кропивченко. Він уточнив, що загалом заплановано набрати на військову службу за контрактом 250 тисяч осіб (за нормами мирного часу). Цьогоріч контракт із ЗСУ підписали майже 68 тисяч військовослужбовців.

При цьому представник Комітету реформ МОУ визнав, що військові підрозділи в зоні проведення антитерористичної операції «без оголошення чергової мобілізації змогли укомплектувати на 80%». За словами генерал-лейтенанта Кропивченка, великої недоукомплектації в зоні проведення бойових дій немає, тому що є штатна структура, яка відповідає вимогам і завданням, які стоять перед бригадою чи відділенням. При цьому він зазначив, що нині виникають деякі труднощі з прийомом на контракт, оскільки пріоритетною є комплектація військових підрозділів, які перебувають у зоні АТО.

Наступного року в українській армії офіційно запрацює капеланська служба, повідомив керівник робочої групи Комітету реформ МОУ генерал-майор Микола Садовський. За його словами, службу буде запроваджено у два етапи. Спочатку — у військових підрозділах у зоні АТО, потім — у частинах, які виконують своє завдання в тилу.

І вже тепер Кабмін України дозволив Мінобороні самостійно визначати необхідні продукти харчування і закуповувати їх.

«Тепер закупівлі продуктів харчування здійснюватимуть відповідно до затвердженого оборонним відомством каталогу продуктів», — написав на своїй сторінці у Фейсбуці міністр оборони України Степан Полторак, пояснивши, що каталог продуктів харчування призначений для формування добового меню з урахуванням «калорійних» норм і цін на продукти харчування.

Відрядили донорський десант

Заступник голови Томашпільської районної ради на Вінниччині Лариса Нароган ініціювала акцію «Стань донором для поранених бійців». Її підтримали також працівники райдержадміністрації, окремі сільські голови та небайдужі мешканці райцентру.

— Коли дізналися, що до Вінницького шпиталю доправили 29 бійців, поранених у боях на Світлодарській дузі, і для їхнього лікування потрібна кров, вирішили поділитися нею з нашими захисниками, — розповіла «Голосу України» Лариса Нароган. — Охочих долучитися до доброї справи було чимало. Шкода, що не всім можна це зробити через стан здоров'я. На обласну станцію переливання крові разом зі мною поїхали 16 донорів.

Лариса Нароган каже, що не вперше здає кров. Морально підтримувала тих, кому раніше не доводилося брати участь у донорстві. Серед них — керівник відділу Томашпільської райдержадміністрації Олександр Погорілов. Того дня донорами стали й троє сільських голів — Олександр Нинік, Микола Платонов та Василь Чувпенюк.

Від цього райцентру до Вінниці понад сто кілометрів. В організації поїздки донорів сприяв керівник сільгосппідприємства «Липівка» Володимир Романюк.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: Лариса Нароган разом з колегами на станції переливання крові.

Фото з сайту Вінницької облради.

СПОРТ

Ломаченко збирає призи від ЗМІ

Бокс. Чемпіон світу у двох вагових категоріях Василь Ломаченко (7-1, 5 КО) **(на знімку)** — найкращий боксер 2016 року. Така думка відомого боксерського порталу Fightnews.com. Зауважимо, що цей ЗМІ є найстарішим зі світових топ-сайтів про бокс.

Став українець «Боксером 2016 року» і за версією Boxing News 24. Ломаченко провів поєдинки проти Рокі Мартінеса та Ніколаса Волтерса, в яких здобув дострокові перемоги. Видання внесло українця до ТОП-10 P4P і пророкує йому лідерство у найближчі роки.

Фото boxnews.

Думки Джошуа постійно про бій на «Вемблі»

Чемпіон світу за версією IBF у суперважкій вазі британець Ентоні Джошуа (18-0, 18 КО), схоже, постійно думає про свій майбутній поединок з українцем Володимиром Кличком (64-4, 54 КО). Він вважає, що киянин не захоче проводити з ним відкритий бій:

«Його стиль працює на нього, отож його не можна скидати з рахунків. Але треба кілька разів влучити, завдавати ударів, попрацювати впритул. Перші раунди завжди розвідувальні, але до четвертого бій має стати захопливим. Навальний стиль бою Ріддіка Боу з Евандером Голіфілдом або Дерека Чізори з Дилланом Вайтом? Не думаю, що Кличко на це піде».

Як відомо, бій Кличко — Джошуа відбудеться 29 квітня на легендарному стадіоні «Вемблі» у Лондоні. Очікується присутність 80 тисяч глядачів.

«Динамо» продовжило співпрацю з юним бомбардиром

Футбол. Плідно провів перші для себе півроку в київському «Динамо» 18-річний півоборонець Богдан Ледньов.

Після підписання угоди зі столичним клубом у липні цього року Богдан заслужив місце в стартовому складі, віддячивши за довіру яскравою грою й забитими м'ячами. У чемпіонаті U-19 Ледньов став кращим бомбардиром «Динамо», забивши в 9 матчах 8 м'ячів. У юнацькій Лізі УЄФА на рахунку динамівця 6 м'ячів у 6 іграх, за цим показником він у квартеті кращих серед усіх учасників турніру.

Логічним є підписання ФК «Динамо» (Київ) нової угоди з Богданом Ледньовим, котра розрахована до 31 грудня 2020 року.

Шевчук довго без роботи не гулятиме

В'ячеслав Шевчук — 37-річний екс-оборонець «Шахтаря», котрий днями оголосив про завершення кар'єри гравця, — може залишитися в донецькому клубі.

Футболіст, у якого є диплом тренера, має бажання працювати наставником. На цю заяву миттєво відреагував генеральний директор «Шахтаря» Сергій Палкін:

«Наш клуб прощається зі Славком як з футболістом. З другого боку, ми вітаємо його як тренера. Сподіваюся, що найближчим часом він приєднається до тренерського штабу нашої академії, тому що після 239 матчів у «Шахтарі» він може багато чого навчити наших хлопців і бути для них учителем. Скажу відверто, що нечасто можна зустріти такого професіонала, як Шевчук».

Чергова зустріч уже в новому році

Біатлон. Наступний, четвертий, етап Кубка світу відбудеться на трасах Обергофа (Німеччина) 2—8 січня.

5 січня, 15:15. Чоловічий спринт.

6 січня, 15:15. Жіночий спринт.

7 січня, 12:30. Чоловічі перегони переслідування. **15:40.** Жіночі перегони переслідування.

8 січня, 13:30. Чоловічий мас-старт. **15:40.** Жіночий мас-старт.

***

Нагадаємо, що в нинішньому сезоні цих змагань Україна має лише одну нагороду: «бронзу» на етапі в Поклюці (Словенія) 11 грудня виборола наша жіноча естафетна команда (Ірина Варвинець, Юлія Джима, Олена Підгрушна, Анастасія Меркушина).

Сподіватимемося, що в Обергофі українські спортсмени неодмінно старатимуться здобути нагороди.

Над номером працювали: Ліна КУЩ, Алла ДОДАТКО, Олександр ПЕКНИЙ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 51804

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua

